

spolupráce • projekty • lidé • dotace • granty • peníze

ZPRAVODAJ

2/2014

Místní akční skupiny Posázaví

Zpravodaj Posázaví zvítězil v celostátní soutěži zpravodajů

Sdružení Sport pomáhá postiženým sportovcům

Centrum sklářského umění otevřeno!

Malé ohlédnutí za velkým úklidem řeky Sázavy

Motto: „Řeka Sázava je naše chloubka, kdo ji špiní, ten je trouba. My se o ni postaráme, protože ji rádi máme!“

Řeka Sázava se letos opět dočkala. Její koryto a břehy vzaly v polovině dubna zase doslova útokem stovky dobrovolníků. Malí i velcí pomocníci se snažili sesbírat vše, co do přírody nepatří: plastové lahve, igelity, torza lodí a starého nábytku, pneumatiky, zrezivělé kusy kovu... Odpadu bohužel opět přibývalo. Možná to mají na svědomí loňské povodně, možná vyšší pracovitost a elán dobrovolníků, kteří po roce vyrazili uklidit drobný nepořádek i staré nelegální skládky. Nových zákoutí s nepotřebnými, odloženými věcmi totiž moc neobjevili. Že by se blýskalo na lepší časy?

Letos poprvé se uklízelo téměř od pramene, od přehrady Velké Dářko na Vysočině. Řece Sázavě tak zřejmě patří v Čechách záviděníhodné prvenství – před jarní sezónou se „očistila“ v délce bezmála 215 kilometrů. Poděkování za to patří všem – malým i velkým, dětem a jejich rodičům, školákům, studentům, vodákům, hasičům, rybářům, chatařům a chalupářům, členům spolků a sdružení, místním obyvatelům..., prostě všem, kteří neváhali obětovat svůj volný čas dobré věci.

Pod taktovkou společnosti Posázaví o.p.s. se řeka opět uklízela z Kácova do Pikovic, tedy téměř 90 kilometrů. Ruku k dílu tady přiložilo 1 368 dobrovolníků. Z koryta a břehů sesbírali

kového hotelu. Nadšenců, kteří dávají přednost kamarádství a pomoci druhému před vlastním prospěchem a pohodlím.

úctyhodných 27 tun odpadků, to bylo o osm tun více než loni. Nákladní auta je odvezla na skládky v Trhově Štěpánově a Příbysčicích.

Uklizená řeka je dílem nadšenců, kterým nevadí brodit se po ránu mokrou travou, usedat do lodě a nechat se zkrápět proudy deště či nastavovat tvář ostrým paprskům jarního slunce (počasí totiž bývá nevyzpytatelné, prostě „aprilové“). Nadšenců, pro které jsou buřtguláš, voňavá káva, horký čaj nebo moučník podávané v jídelně pod širým nebem víc než menu pětihvězdič-

A takových nadšenců, když vezmeme v úvahu celý tok řeky Sázavy, byly stovky. A desítky dalších se k nim přidaly na přítocích – čistil se totiž také Benešovský nebo Štěpánovský potok. Ptáte se, proč to dělají? Odpovídají s úsměvem, že chtějí něco udělat pro přírodu, pro kraj, ve kterém žijí. V jejich podání to ovšem není žádná fráze. Myslí to naprosto vážně. A to je dobře.

DĚKUJEME a těšíme se na Sázavě za rok na shledanou!

Sázava se letos čistila už od pramene

Poprvé se letos řeka Sázava čistila téměř od pramene u přehrady Velké Dářko. Úklid si tady vzala na starost společnost Havlíčkův kraj o.p.s. Do akce se zapojilo zhruba 250 lidí. Po březích řeky od Polničky až na konec katastru obce Pohled sbírali ze břehů vše, co očividně do toku nepatří. Řeka Sázava je na horním toku spíše potokem, a tak jim na zdolání terénu stačily jenom holínky.

Do úklidu se zapojili členové zájmových spolků i obyvatelé jednotlivých obcí. V Polničce vyrazilo občanské sdružení Krákorka, ve Žďáru nad Sázavou pracovníci městského úřadu, v Hamrech nad Sázavou pionýři z Údolí slunce, v Sázavě obyvatelé obce, v Příbyslavě sbírali skauti, přírodovědný kroužek Otakárek, maminky z klubu Harmonie, skupina dobrovolníků z organizace Českého červeného kříže a rybáři, ve Stříbrných Horách hasiči a v Pohledu se zapojilo 50 místních obyvatel. Ocenění si zaslouží maminky, které se vydaly řece pomoci i se svými ratolestmi v kočárcích. Řeka se čistila také na dvou potočích, které jsou jejími přítoky. Našla se spousta věcí – boty, koberce, náhradní díly k automobilům, židle a další.

Dalších zhruba 60 kilometrů řeky Sázavy se uklízelo v režii společnosti Královská stezka o.p.s. Do akce se tu zapojilo asi 550 dobrovolníků, kteří nasbírali zhruba 3,5 tuny odpadu.

Dál po proudu, z Chřenovic do Chabeřic, vyrazilo 250 lidí pod vedením společnosti Lípa pro venkov z.s. Pomáhali dobrovolníci ze ZŠ Zruč nad Sázavou, ZŠ Potěhy, Dětského domova Zruč nad Sázavou, rybářského svazu a dobrovolní hasiči ze Zruče nad Sázavou. Dalších 60 dobrovolníků z Výchovného ústavu Kutná Hora a Gymnázia Jiřího Ortena Kutná Hora uklízelo řeku Vrchlici z Kutné Hory k Velkému rybníku. Ze Sázavy a Vrchlice sesbírali dobrovolníci dohromady 5,5 tuny odpadu.

Patronka projektu Aneta Langerová

„Letos se opět sešlo několik set milých lidí, kteří čistili řeku Sázavu a její břehy. Měla jsem možnost se zúčastnit a opět jsem byla překvapena, že i po tolika letech kdy se tento kraj díky dobrovolníkům a o.p.s. Posázaví čistí, člověk stále nachází skládky uprostřed lesa. Bylo mi vysvětleno, že skládky jsou tu už několik desítek let a každým rokem se podaří odkrýt jednu z jejích vrstev. Je otázkou, kdy narazíme na tu poslední, protože se to zdá být nekonečné, nicméně je to na dobré cestě.“

Ráda se tu zase za rok s dobrovolníky setkám. Čistá řeka Sázava patří k mým oblíbeným projektům. Má to smysl. Těším se,“ říká Aneta Langerová.

Pomáhali i rybáři ze Soutic a hasiči z Trhového Štěpánova

Uklízet řeku Sázavu se už tradičně vydali také členové místní organizace Českého rybářského svazu v Souticích. Sešlo se 45 rybářů, kteří ve spolupráci

se Sborem dobrovolných hasičů Trhový Štěpánov sesbírali z koryta řeky 20 pytlů plastových lahví, pneumatiky z nákladních aut, sedačku z nákladní-

ho automobilu a další drobný odpad, dohromady téměř půl tuny. Tím, že se řeka uklízí každý rok, se jim zdá množství sebraného odpadu nižší.

Živo bylo i na Benešovském potoce

Pod heslem „Je to jistý, Benešovský potok bude čistý!, aneb Benešáci, spojte se“ a pod záštitou projektu Čistá řeka Sázava se na 40 dobrovolníků pustilo do úklidu Benešovského potoka. Sraz byl u mostu v sousedství silnice na Vlašim. Jedna parta vyrazila proti proudu potoka k zimnímu stadionu, druhá po proudu do Bedřče.

Jak úklid vypadal očima účastníků? „Benešovský potok je sice jednou z nejkrásnějších lokalit v Benešově, ale přesto se z něj hlavně příčiněním zahrádkářů z nedalekých ulic Ulrichovy a U Mlýna a zejména díky uživatelům odstavné plochy autobusů a kamiónů stalo smetišť. A tento stav nikoho nezajímal dlouhé desítky

let. Je smutné, že mají lidé udržované své vlastní zahrádky a pár kroků za domem zakládají skládku. Sesbírat z 300metrového koryta potoka

ka více než tunu odpadu není bohužel normální.“

O nic lepší nebyla ani situace na 3,5kilometrovém úseku potoka a okolí silnice ve směru na Bedřč. „Vybaveni pytlí na odpadky se jedni brodili a prodírali korytem potoka, druzí vyhřabovali kolem silnice nepatřičný nepořádek, který tam odhodili lidé z projíždějících vozidel. Celkem bylo naplněno 85 pytlů a mnoho dalších věcí, které se vešly na kontejner o váze skoro 5 tun.“

Organizátoři se ale shodli v tom, že v úklidu budou pokračovat i v dalších letech a věří, že nová tradice přispěje ke zkvalitnění čistoty města.

V Čerčanech pomohli břehy řeky uklidit místní školáci

Kluci a děvčata ze ZŠ v Čerčanech se 11. dubna pustili do jarního úklidu břehů řeky Sázavy. Uklízelo se od čerčanského mlýna až k Lštění, na druhé straně řeky od mostu až na hranici katastru Pořící nad Sázavou. Vyčistily se pro-

story sportovišť u řeky a další zákoutí, kde to bylo třeba.

Projektu «Čistá řeka Sázava» společnosti Posázaví o.p.s. se naši žáci zúčastnili již poště

a právem jim za to patří naše uznání a poděkování.

Andi Zehnálková

Poskytnutá materiální a organizační pomoc

Bisport s.r.o. – generální partner
zapůjčení lodí, doprovodná vozidla s řidiči,
poskytnutí zázemí
POVODÍ VLTAVY, státní podnik – generální partner
odvoz odpadků na skládku

Aubrechtová Eliška
pečení buchet
Benecentrum, s.r.o., Benešov
voda zdarma
Benešovský deník
mediální partner
Biolek Jaromír
řidič doprovodného vozidla
Boušková Bohunka
poskytnutí zázemí
Brabcová Eva
štrůdl
Brzybohatý Vladimír
poskytnutí zázemí kemp Pod Vrbou
Bořil Adam
řidič doprovodného vozidla
Čtyřkolské maminky,
Martina Matuščíková
pečení buchet
Danešová Ivana
organizační pomoc, potraviny
Danko Martin
poskytnutí zázemí U Hrocha
Hájek Radim
vedoucí 4. úseku
Havlíková Helena
potraviny
Hostinec „U Zlaté hvězdy“, Jiří Mašata
poskytnutí oběda
Hotel Alex, Josef Doležel, Ledčečko
poskytnutí noclehu, večeře za zvýhodněnou cenu
Hotel kemp Kormorán, Zlenice
poskytnutí zázemí
Hotel Nad Řekou s.r.o.
stravování v průběhu celé akce za zvýhodněné ceny
Hotel Samechov
poskytnutí financí na nákup termosky
Hotel Troníček Jílové, Žampach
poskytnutí večeře a zázemí, nocleh pro dobrovolníky
Hostinec Vranov, Pavel Šturm
stravování v průběhu celé akce za zvýhodněné ceny
Höhnová Martina
organizační pomoc, doprava
CHOPOS – svazek obcí,
Miroslav Kratochvíl
organizační pomoc manažera svazku, vedoucí 2. úseku
Jílovská unie kamarádů, Jílové u Prahy
poskytnutí noclehu
Jírovská Líba
potraviny
Justová Marika
pečení buchet
Klub Lávka, Chocerady
poskytnutí louky na oběd
Králová Míla
potraviny
Kratochvílová Ilona
pečení buchet

Kratochvílová Marie
pečení buchet
Křenová Soňa
vedoucí 1. úseku
Kunešovi František a Iveta (Hostinec U Pudílů)
poskytnutí noclehu
Kunešová Marie
pečení buchet
Lázníková Zdena
pečení buchet
Lékárna U Zlatého orla, Benešov
vybavení lékárny
Líšno a.s.
poskytnutí financí na nákup termosky
Lohynská Edita
pečení buchet
Malé Posázaví – svazek obcí, Kateřina Chobotová
organizační pomoc manažera svazku, doprava
Marie Kotrbová – Koma Benešov
ochranné rukavice
Matoušek Martin – úklidové práce
pytle na odpad, ochranné rukavice
Matoušková Marie
zásobovací tým
Matoušková Monika
pečení buchet
Matoušková Zuzana
zásobovací tým
Město Trhový Štěpánov
uložení odpadků na skládku
Moravec Martin
vedoucí 5. úseku
Motorest u Rybiček
poskytnutí večeře
Němec Miroslav
materiální zajištění
Nešporová Eva
potraviny
Novotná Jana
pečení buchet
Obec Poříčí nad Sázavou, ZŠ a MŠ Poříčí nad Sázavou
poskytnutí noclehu
Obec Soběšín
zajištění občerstvení
Obstová Bára
vedoucí 3. úseku
Pazderová Markéta
organizační pomoc
Pension Čtyřlístek – Jan a Hana Filipovi
Šternberské koláče, poskytnutí zázemí a noclehu
Pension Korálek
potraviny
Pěnkavová Vlasta
pečení buchet
Pivovar Ferdinand, s.r.o. občerstvení
Possum Mirka
doprava, zásobovací tým
Pošmurná Hermína
pečení buchet
Pošmurný Václav, Zemanová Bohunka
doprava, zásobovací tým
PROXIMA, stavební společnost spol. s r.o.
odvoz odpadu
Převozník, Říční lázně
poskytnutí zázemí
Ptáčková Dana
pečení buchet

Racek Jarda, Kamenný Přívoz
poskytnutí oběda za zvýhodněné ceny a zázemí
Rádio Blaník
mediální partner
Real, s.r.o. - SPORT – AREÁL SAMOPŠE
poskytnutí noclehu
Restaurace Na Marjance, Stříbrná Skalice
poskytnutí večeře za zvýhodněné ceny a zázemí
Restaurace U Kovářů, Benešov – Zvěřinovi
poskytnutí oběda
Restaurace U Libora s.r.o., Rostislav Rezek
stravování v průběhu celé akce za zvýhodněné ceny
SÁZAVA TOUR – Martin Sopr
zapůjčení a doprava lodí
SK Chocerady – fotbalový klub
poskytnutí noclehu
Srbová Monika
pečení buchet
Stavos Benešov s.r.o.
poskytnutí rukavic
Stibůrková Hana
pečení buchet
Šindelář Stanislav
ovoce pro dobrovolníky
Škvorová Marie
poskytnutí potravin, pečení buchet, zásobovací tým
Škvorová Hana
pečení buchet
Šolarová Iva
pečení buchet
Tábořiště u Karla, Český Šternberk
poskytnutí oběda a zázemí
Technické služby Benešov
uložení odpadků na skládku
TPK, spol. s r. o.
Tvarohovo-smetanová tyčinka Pribináček 500 ks
Třešňáková Anička, Mateřské centrum Domeček v Sázavě
přenocování
Tůmová Jaroslava
PR projektu
Urbánská
pečení buchet
Van Gillern, s.r.o.
pytle
Vieweghová Veronika
potraviny
Vnouček Stanislav
doprava, zásobovací tým
Vrtiška Vít – AV Servis
hygienický spotřební materiál
Wrigley Confections ČR, kom. spol.
sladkosti
Zahradníčková Jana
pečení buchet
Zíma Dalibor
řidič doprovodného vozidla
Žarka Petr
doprava, zásobovací tým
Žarková Laděnka
pečení buchet

Čistá řeka Sázava 2014 v číslech

Organizátoři	úsek	km	počet dobrovolníků	množství sebraného odpadu v tunách
Havlíčkův kraj o.p.s.	Polnička, Žďár nad Sázavou, Hamry nad Sázavou, Sázava, Přibyslav, Stříbrné hory, Pohled	25	500	0,500
Královská stezka o.p.s.	Havlíčkův Brod – Chřenovice ČD	60	550	3,500
Lípa pro venkov z.s.	Chřenovice ČD – Chabeřice	30	250	4,000
MO ČRS Soutice, SDH Trhový Štěpánov	Chabeřice – Kácov-Střechov	8,7	49	0,470
Posázaví o.p.s.	Kácov-Střechov – Pikovice	89	1 368	27,009
CELKEM		212,7	2 717	35,479

Organizátoři	úsek	počet dobrovolníků	množství sebraného odpadu v tunách
Jan Kellner	Benešovský potok	6	1,000
MO ČSSD Benešov	Benešovský potok	32	5,000
SDH Trhový Štěpánov	Štěpánovský potok	20	0,500
Lípa pro venkov z.s.	řeka Vrchlice	60	1,500
CELKEM		118	8,000

Na sbírkovém účtu 1249-326666339/0800 bylo shromážděno ze sbírkových pokladniček 8 031 Kč.

GENERÁLNÍ PARTNEŘI PROJEKTU

příspěvek hmotný či finanční nad 100 000 Kč

Povodí Vltavy, státní podnik
Bisport s.r.o.

PARTNEŘI PROJEKTU

příspěvek hmotný či finanční od 20 000 Kč

Malé Posázaví	30 000 Kč	Media Marketing	
M&M reality holding, a.s.	20 000 Kč	Services a.s.	25 773 Kč

HLAVNÍ PARTNEŘI PROJEKTU

příspěvek hmotný či finanční od 50 000 Kč

ČEPS, a.s.	60 500 Kč
------------	-----------

DONÁTOŘI PROJEKTU

příspěvek finanční do 19 999 Kč

Jaroslav Dušek	15 000 Kč	Obec Tichonice	3 000 Kč
Obec Hradištko	12 989 Kč	Obec Drahňovice	3 000 Kč
Zdeněk Sternberg	10 000 Kč	Stanislav Šindelář	2 587 Kč
Vodohospodářská společnost		Jaroslav Procházka	2 500 Kč
Benešov, s.r.o.	10 000 Kč	Zbyněk Hruška	2 400 Kč
Obec Chocerady	10 000 Kč	Vrtiška Vít – AV Servis	2 154 Kč
Obec Lešany	8 612 Kč	Obec Přestavky u Čerčan	2 133 Kč
Van Gillern s.r.o.	8 312 Kč	Marie Dřízalová	2 100 Kč
Město Sázava	8 000 Kč	Rodina Buriánková	2 000 Kč
Obec Kamenný Přívoz	7 000 Kč	MO ČRS Český Šternberk	2 000 Kč
Město Týnec nad Sázavou	6 000 Kč	Městys Kácov	2 000 Kč
Líšno a.s.	5 506 Kč	Anna Zimová	1 500 Kč
Elektroštika s.r.o.	5 506 Kč	Eckart Pelz	1 500 Kč
Vondrákovi Ivan a Hana	5 500 Kč	Viktor Korecký	1 200 Kč
Obec Čtyřkoly	5 317 Kč	Jana Kubánková	1 000 Kč
Město Jílové u Prahy	5 000 Kč	Lucie Pečenková	750 Kč
Městys Český Šternberk	5 000 Kč	Štěpán Zelený	750 Kč
Obec Petrov	5 000 Kč	Martin Šmíd	600 Kč
Obec Čerčany	4 839 Kč	Libuše Myslíková	500 Kč
Městys Divišov	4 500 Kč	Kafé bar Konopiště	500 Kč
Obec Stříbrná Skalice	4 187 Kč	Milena Štěpánková	300 Kč
Obec Krhanice	4 000 Kč	Ilona Novotná	300 Kč
Lékořice a.s.	3 901 Kč	Zuzana Trnková	300 Kč
Marie Kotrbová – KOMA	3 031 Kč	Vladimír Fořt	200 Kč
Obec Samopše	3 000 Kč	Dana Honzíkova	150 Kč
Obec Zbizuby	3 000 Kč	Markéta Pazderová	109 Kč

Úklid řeky Sázavy v přímém přenosu

Zamračené nedělní ráno na pátém úseku, kde už tradičně přespáváme v Hotelu Troníček, začalo skvělou snídaní, kterou nám Vašek s Bohunkou přivezli vlastně až pod nos. Většina z nás se pustila do šunky, ale hlavně do buchet, které jsou vždycky výborné, a nesmíte si je nechat ujít.

Po řádném nasycení jsme si dali bágly do auta a od našeho zásobovacího týmu jsme vyfasovali svačinu, pití a samozřejmě rukavice a pytle, které potřebujeme nejvíc. Postupně jsme se došourali ke břehu řeky, kde jsme si stoupili do kruhu a od Mártýho a Lenky, kteří zastoupili Frančeska, jsme znovu dostali poučení o chování na řece a způsobu úklidu. Neobešlo se to ani bez informace, že teď už nejsme dobrovolníci, ale spíše nevolníci. S těmito informacemi jsme se rozdělili a začali jsme se připravovat na vyplutí, které už jsme z předchozích dnů měli řádně nacvičené.

Postupně jsme začali sjíždět jez, u kterého naše dnešní trasa začínala. Pod jezem už jsme s mou kormidelníci Bety zajely ke břehu a daly jsme se do sbírání odpadků, kterých v této části úseku bylo vždycky dost. Začínalo to docela nevinně.

Plastové láhve, igelitové sáčky, různé kousky plastů nebo střepy.

Hned druhá zastávka u břehu nás zavedla k jedné černé skládce, která se tu už pár let vysbírává. To už jsme nebyly jediná posádka, která se tu zastavila. Na skládce už jsou odpadky rozmanitější. Láhve, hrnce, konzervy, střepy, tužkové baterie, železné dráty a samozřejmě plast.

Další zastávky a další odpadky.

Pytle se rychle plnily a ze začátku jsme se jich s Bety i docela účelně zbavovaly. Většinou jsme je přenechaly singlistům, kteří měli v lodi více místa. Ale jak se čas posouval dopředu, bylo jasné, že takhle to dál nepůjde. I lodě jednotlivců se začaly plnit a nám s Bety nezbylo nic jiného než si začít plnit vlastní loď. Nejdříve to byly jen pytle s různými menšími odpadky, jako jsou plastové láhve, igelitky, kusy plastu, boty, sklo, menší kovové věcičky, dráty. Později jsem vylovila z řeky kus molitanu a hadr, který jsem nacpala do špičky naší lodi, později jsme našly pneumatiku, kterou jsme ještě mohly dát do jiné lodi, ale velké dřevotřískové desky polepené novinami jsme se nezbavily a musely jsme si ji nechat položenou napříč lodí.

Po poledni jsme tedy dopadly takhle, ale to jsme na tom byly ještě dobře. Některé lodě na sobě už měly kovové konstrukce a byly rády, že se ještě drží na hladině. Prázdné pytle na odpadky se staly nedostatkovým zbožím a stejně tak i místo v lodi. Teď začala nejtěžší cesta, protože k nedělní části úseku nemůže zajet nákladák. Bylo tedy jen na nás v lodích, abychom odpad dovezli až do konce.

Na peřejích se to neobešlo bez menších karambolů, naši lodi se ale zdárně vyhnuly. To jsme ale ještě s Bety nevěděly, že ty samé peřeje pojedeme znovu. Když jsme zastavily pod peřejemi a šly proti proudu, tak jsme našly kovovou pramici zarostlou různými rostlinami. S pomocí dalších dobrovolníků jsme ji vyprostily a naložily na naši loď, kterou jsme vytáhly proti proudu. S tímto nákladem jsme znovu sjely peřeje, které byly o mnoho zajímavější, než když jsme jely jen s naší lodí, a už bez zastávek jsme pádlovaly k cíli.

Cestou jsme narazily na dobrovolníky, kteří ještě plnili své lodě odpadky a mířili stejně jako my ke konci naší práce a samozřejmě k obědu, který nás čekal. Jelikož jsme nezastavovaly, netrvala nám cesta moc dlouho. Přirazily jsme ke břehu, kde nám ostatní pomohli sundat pramici, kterou mužští dobrovolníci statečně vytáhli na břeh a přidali ke kovovému odpadu, kterého se opravdu našlo také dost. S Bety jsme vytáhly svou loď, kterou jsme nejdříve pečlivě vyložily a vyházely jsme všechn odpad do nákladáku, kde jsme viděly, že pramice, kterou jsme přivezly, rozhodně nebyla jediná.

Pak bylo načase omýt loď, abychom je do Bisportu vrátili víceméně čisté, a dojít se převléct. Suché věci byly po polovině dne stráveném na vodě, kde se většina z řad dobrovolníků (ne)dobrovolně namočila, velmi vítané. Stejně tak i oběd, který uklidnil naše rozbourané hladové žaludky.

Na závěr projektu jsme si vyslechli poděkování a dostali jsme pozvánku na závěrečný večer, pak nezbylo než se rozloučit a rozjet se do svých domovů s příslibem, že se zase brzy uvidíme.

Veronika Pošmurná

Čistá řeka Sázava očima dobrovolníků

Hemžení kolem řeky Sázavy při jejím tradičním jarním úklidu může nestranným pozorovatelům připomínat mraveniště. I tady se jede podle daného řádu, každý má své povinnosti (i práva), ví, kam si postoupit (sednout), jak sbírat odpadky, kam s nimi, kde bude přestávka na oběd, kde se bude spát... Ale jak to vidí ti, kteří se posadí do lodi, vydají po břehu nebo obslužují tu partu hladových krků?

Lenka Novotná jela jako instruktorka na lodi. Patří už ke skalním účastníkům, s výjimkou asi dvou let, kdy si plnila mateřské povinnosti, se zúčastnila všech ročníků akce. „Tím, že letos bylo málo vody, to bylo trochu složitější. Ale parta tu byla výborná a krásně jsme si to uklidili, dobrovolníci byli úžasní. Nepřekvapilo mě, kolik odpadků jsme našli, vždycky jedu tento úsek, takže to tu znám. Kvůli nesjízdnému terénu nás nemůže po břehu doprovázet auto, které postupně odpadky odváží, takže vždycky vezmeme jen to, co uvezeme,

a zbytek si necháme na příště. Říkáme si, že tuhle skládku doděláme až za rok. Je tam toho ještě spousta a pokud budou někteří chataři skládky znovu naplňovat, tak úklid bude nekonečným příběhem,“ zhodnotila Lenka.

Počtvrté na řeku přijela **Mirka P.**, kvůli svému těhotenství byla tentokrát v roli pomocnice zásobovacího týmu. „Pohled zvenku je jiný – víc mě to baví na lodi. Organizaci jsem si dovedla

představit, ale je to dost náročné. Na vodě je větší zábava – lovíte „poklady“. Nepřekvapilo mě, kolik odpadků letos bylo, protože se sbírá dál od břehu, byla povodeň, nejsou vysbírány černé skládky. V letech, kdy jsem jako dobrovolník jezdila na lodi, jsme kolikrát ani nemohli všechno pobrat, nebyl prostor v lodích, nebo čas, a museli jsme pokračovat dál. Neřekla bych ale, že odpadu přibývalo, přibývalo rukou, které pomáhaly,“ řekla Mirka P. Příští rok se chce akce určitě znovu zúčastnit – buď se jí podaří sehnat hlídání dítěte, nebo se u něj s manželem vystřídají.

Po břehu vyrazil řeku uklízet i **Pavel Vrána** z Českého rybářského svazu. Kromě odpadků „uložil“ i dva rybáře chytající bez povolení. „O úklidu řeky jsem se dověděl na webových stránkách svazu. Je to akce, která pomáhá i nám, protože čistota břehů a vody je v našem zájmu. Je tady hodně lidí, kteří neváhají dát svůj volný čas k dispozici, a to je fajn. Úklidu se taky pravidelně účastní některé místní rybářské organizace, ale řada rybářů je tady individuálně,“ řekl Pavel Vrána.

Na třetím úseku se uklízelo i soutěžilo!

Ráda bych uveřejnila výsledky našeho interního mini kvízu s názvem „JAK DOBŘE ZNÁM PROJEKT ČŘS“.

Svoji funkci šéfky vykonávám už pátým rokem a na svém úseku vídám převážnou část stálých dobrovolníků, tedy těch, kteří jezdí čistit pravidelně každý rok. Dovolila jsem si letos své „čističe“ otestovat menším kvízem, abych zjistila, jaký mají o celé akci přehled. Nutno podotknout, že letos proběhl už její 9. ročník. Otázky z mého pohledu nebyly nikterak zákeřné. Tý-

kaly se převážně vývoje a zázemí projektu. Dvě otázky jsem zaměřila na přírodu spatou se Sázavou. Soutěže o zajímavé ceny se zúčastnilo 18 zájemců. Slavnostní vyhlášení výsledků kvízu proběhlo v restauraci Na Marjánce ve Stříbrné Skalici. Výhercům gratuluji a ostatním velice děkuji za účast.

Výherci:

místo: Dušan Ryšavý + Josef Lemberk

místo: Roman Obst + Vladimír Vančický

místo: Jiří Blíha + Veronika Musilová

Vážení čtenáři, zkuste si i vy odpovědět na těchto 15 otázek, a otestovat tak vaši informovanost o tomto smysluplném projektu.

Otázky:

V kterém roce se poprvé začala organizovaně čistit řeka Sázava?

Jak se jmenuje skládka, na kterou se vozí odpad z 3. úseku?

Vyjmenujte společnosti, které od vzniku čištění až do současnosti zajišťují/zajišťovaly přijetí lodí?

Znáte název stravovacího zařízení, které vaří občedy pro 3. úsek?

Napište slogan, který se pojí s projektem ČŘS. Napište jméno a příjmení osoby, která vymyslela a poprvé zorganizovala čištění řeky Sázavy. Věděli byste, které jiné významné řeky v ČR se obdobně organizovaně čistí?

Napište co nejvíce organizací nebo skupin dobrovolníků, které téměř pravidelně uklízají na 3. úseku?

Který invazní druh živočicha (hlodavce) se nekontrolovaně rozšířil na řece Sázavě?

Odhadněte, kolik tun odpadu se sesbíralo v roce 2013 ze všech 5 úseků mezi Kácovem a Pikovicemi, kde úklid organizuje Posázaví o.p.s.?

Kdo je patronkou projektu ČŘS?

Který kriticky ohrožený druh rostliny roste v NPR Medník, která je jedinou lokalitou v ČR s výskytem tohoto druhu?

Jakými způsoby se prezentoval 3. úsek na závěrečných večerech ČŘS?

Které místní akční skupiny se podílejí na pořádání projektu ČŘS v celé délce řeky?

Jakou nejbizarnější věc jste našli v průběhu čištění řeky Sázavy?

Bára Obstová, 3. úsek

Večer pro dobrovolníky – vzpomínalo se i tancovalo

Večer pro dobrovolníky, který byl poděkováním všem, kteří přiložili ruku k dílu při letošním úklidu řeky Sázavy, se vydařil. Počasí nám sice udělalo čáru přes rozpočet a kvůli zamračené obloze jsme museli vyměnit zahradu Hotelu TÝNEC za jeho společenský sál, na dobré náladě to však neubralo. Svědectvím jsou tradiční prezentace jednotlivých úseků, jejichž prostřednictvím účastníci zavzpomínali na neobyčejné úlovky.

První úsek letos úklid zaznamenal i na pohyblivých obrázcích. Nežklamal ani třetí úsek, který pro tento účel vydal encyklopedii odpadů nazva-

nou Bordelbář. Její představení doprovodil, jak už bývá jeho zvykem, v trendových kostýmech. Pokud chcete vědět víc, podívejte se na leader. posazavi.com – sekce Partnerské projekty.

Nechyběla ani patronka projektu Aneta Langerová, která dostala k svátku malý barel do lodi. To prý aby si příště dobře rozmyslela, jaké věci si s sebou na čištění Sázavy vezme, a nemusela se tahat s velkým barelem!!!

K tanci i poslechu zahrála kapela LemRoucha.

jt

Jména dobrovolníků, kteří se zúčastnili úklidu na řece Sázavě, na úseku Kácov - Pikovice

1. úsek

Benko Petr, Dolejšová Veronika, Döme Filip, Doskočil Josef, Houda Jan, Houda Josef, Hroník Pavel, Jacenko Alexej, Karlová Kateřina, Kohoutek Petr, Krémář David, Křenová Soňa, Kůta Štěpán, Lisý Dominik, Lunga Petr, Lunga Petr ml., Lungová Anna, Lungová Irena, Macháčková Michaela, Málková Dita, Matoušková Marie, Matoušková Zuzana, Mrázek Adam, Mühldorf Jan, Neterdová Jitka, Neterdová Tereza, Nováková Anna, Novotný Dominik, Pacl Marek, Procházka Jakub, Procházka Jaroslav, Příbyl Marek, Ryšavá Anna, Skuhřavý Martin, Soukupová Jana, Soukupová Kateřina, Srb Dominik, Srbová Lenka, Šaněk Jiří, Štokr Dominik, Štokr Jiří, Štokr Pavel, Tichá Šárka, Ujcová Eva, Válek Bedřich, Vejmelková Kristýna, Vejmelková Ingrid, Vodrážková Jana, Zahradník Jan, Zbejvalová Barbora, Zbejvalová Hana, Zima Dalibor, Zimová Anna, ZŠ Divišov, ZŠ Kácov.

2. úsek

Aubrechtová Anežka, Aubrechtová Eliška, Burda Marek, Cedivoda Lukáš, Felcman Martin, Follerová Kateřina, Hák Filip, Hák Jan, Háková Jitka, Hruška Zbyněk, Hrušková Martina, Husenica Josef ml., Husenica Josef, Husenicová Klára, Chmelík Martin, Chmelíková Pavlína, Kadleček Tomáš, Kaňka Ondřej, Kaplan Ondřej, Karasová Aneta, Kmoch David, Kogut Vilém, Kosa Václav, Kouba Martin, Kratochvíl Adam, Kratochvíl Miroslav, Kratochvíl Tomáš, Kratochvílová Nela, Kuneš Luboš, Laštovka František, Majteníková Denisa, Mašek Jaroslav, Nejedlo Michal, Novák Jan, Nováková Veronika, Paligová Eva, Pečeňková Lucie, Pessr Jiří, Píša Lukáš, Polesný Matěj, Procházka Pavel, Proustková Vendula, Přenosilová Renata, Půtová Anna, Rezek Miroslav, Sahula Vítězslav, Soběslavská Kristýna, Sopr Martin, Střelka Pavel, Škvor Josef ml., Škvorová Anna, Škvorová Kateřina, Škvorová Marie, Štěpánková Martina, Švimberský Zbyněk, Vernerová Eliška, Vnouček Stanislav, Zelený Štěpán.

3. úsek

Albrecht David, Bárta Tomáš, Bielik Miroslav, Biolek Jaromír, Bízková Jitka, Blíha Jiří, Bolechová Renata, Bořil Adam, Boušková Adéla, Boušková Berenika, Boušková Bohumila, Brachtlová Iveta, Brunclíková Jana, Bystřický

Michal, Cernica Roman, Cibulka Jakub, Danešová Ivanka, Danešová Martina, Davidková Petra, Dědková Lucie, Doubek David, Doubrava Jan, Honzíkova Dana, Hulenová Kristina, Chládek Jakub, Janda Tomáš, Jandová Martina, Kafka František, Kaucnerová Bára, Kaucnerová Ida, Knittl Marek, Knittl Matyáš, Knittlová Petra, Korecký Viktor, Kovář František, Krchová Zuzana, Landgřaf Tomáš, Lázníčková Zdenka, Lemberk Josef, Machová Markéta, Majtan Marek, Mašín David, Meloun Ondřej, Musilová Veronika, Novosad Vojtěch, Obst Roman, Obstová Bára, Poláček Tereza, Režný Vladimír, Roubal Aleš, Ryšavý Dušan, Schwartz Benjamín, Smrkovský Michal, Šmíd Dobroslav, Štolla Jan, Štolla Václav, Trnková Zuzana, Vančík Vladimír, Žaba Michal, Žarko Petr. Dětský domov Sázava, MC PUTTI, SDH Hvězdovnice, ZŠ Mnichovice, ZŠ a MŠ Sázava, ZŠ praktická a speciální Uhlířské Janovice.

4. úsek

Balata Tomáš, Bartoň Petr, Bednářová Jitka, Bernold Jan, Bernoldová Dagmar, Bezděková Kristýna, Blažek Michal, Blažek Michal ml., Bóka Adam, Brázda Vlastimil, Burianová Dana, Čepera Tomáš, Čepera Tomáš ml., Černý Miloš, Doležal Adam, Doležal Martin, Dřizalová Marie, Dvořák Václav, Dvořák Václav ml., Emlarová Jiřina, Hájek Radim, Hájek Štěpán, Herková Petra, Höhnová Martina, Hrycová Alžběta, Chobotová Ema, Chobotová Kateřina, Kadeřábek Jan, Kašková Iva, Kelbl Martin, Kešner Martin, Kešnerová Pavla, Klír Oto, Koudelková Kateřina, Krejčí Josef, Krejčová Jana, Kroupová Jana, Kršňák Vladimír, Kučera Jaroslav, Kučerová Věra, Kulhavá Eva, Kulík Štěpán, Lašková Eva, Nepřas Radim, Nepřas Vojtěch, Novák Martin, Novotný David, Otradovec Dušan, Ottlová Alena, Ottlová Kristýna, Papcunová Romana, Pejša Adam, Pešák Lukáš, Pešáková Iveta, Pilátová Karolína, Pilátová Veronika, Plavec Mirek, Přenosil David, Přenosil Matěj, Puška Richard, Richter Tomáš, Slanina Michal, Srbová Kateřina, Strachotová Eliška, Šebitová Dagmar, Šetina Martin, Škvor Filip, Šobíšková Eva, Švancarová Veronika, Tatíčková Denisa, Trdla Matěj, Vacková Hana, Vakrušková Milada, Vaněček Michal, Vítková Blanka, Votruba Roman, Votruba Lucie, Vyskočil Ondřej, Vyskočilová Marie, Zágora Ondřej, Zápotocká Ella, Zdeňková Pet-

ra, Zima Jiří, Zoblivá Aneta. Rytmus Benešov o.p.s., ZŠ Čerčany, ZŠ a MŠ Teplýšovice.

5. úsek

Bejčková Eliška, Biolek Jan, Biolek Matouš, Biolková Maria, Borovan Aleš, Brejlová Michaela, Bureš Michal, Buriánek Pavel, Cibulka Albert, Cibulka Janek, Cibulka Oskar, Cibulka Vilém, Cibulková Denisa, Cihlář Petr, Čapek Ondřej, Čiháliková Pavla, Čmelíková Klára, Indra Ladislav, Janatová Iveta, Jiráň Jan, Kadeřábek Jan, Kadeřábek Petr, Kadeřábeková-Fottová Jitka, Kadlec Jaroslav ml., Kadlec Jaroslav, Kadlec Štěpán, Kadlecová Tereza, Krumpholtz Jan, Kříž Jan, Kučerová Monika, Kuchta Jaromír, Laitl Martin, Langer Nikola, Langerová Amálie, Langerová Aneta, Lomoz Radim, Lomozová Jaroslava, Macháček Pavel, Macháčková Jana, Marek David, Marek Jan, Marešová Veronika, Martincová Andrea, Mašek Jan, Mašek Miroslav, Mašková Argira, Mašková Kateřina, Mašková Kristýna, Matoušek Martin, Molitoris Lukáš, Molitoris Martin, Molitoris Peter, Molitorisová Lenka, Moravec Martin, Navrátil Tomáš, Nová Oleandra, Novotná Lenka, Oktábcová Dana, Oktábcová Jitka, Oktábec Jiří, Oktábec Vojtěch, Onderčanin Jonáš, Onderčanin Matouš, Onderčaninová Lucie, Patera Jiří, Pavlíková Tereza, Pazderová Markéta, Possum Mirka, Possum Tomáš, Pošmurná Eliška, Pošmurná Veronika, Pošmurný Václav, Pourová Marika, Povolný Marek, Roch Martin, Skřivan Ondřej, Soperová Alžběta, Svoboda Marek, Šmejkal Petr, Šmíd Martin, Špátová Olga, Štefková Jolana, Štumplová Olga, Švestka Ondřej, Švestková Barbora, Švestková Zuzana, Troníček Lukáš, Vondřejcová Marcela, Vorel Jiří, Vrána Pavel, Zábrodská Jana, Zdařilová Zuzana, Zemanová Bohuslava, Zrno Miroslav, Židek Patrik, Židková Denisa. Jilovská unie kamarádů, MC MOTÝLEK, Obecní úřad Krhanice, Okrašlovací spolek v Jílovém u Prahy, SDH Peceraď, ZŠ Krhanice, ZŠ Týnec nad Sázavou (ulice Komenského a Benešovská).

Čistá řeka Sázava 2015

10. ročník projektu Čistá řeka Sázava se uskuteční 10. až 12. dubna 2015. Podrobnější informace naleznete na leader.posazavi.com v sekci

Partnerské projekty a na <https://www.facebook.com/cista.reka.sazava>, tel.: 723 881 081, e-mail: leader@posazavi.com

Galerie projektů

Bisport s.r.o. – Rekonstrukce Outdoorové centra Bisport

Podaná žádost: 21. 12. 2011

Realizace projektu: 22. 4. 2013 – 1. 4. 2014

Popis projektu: vznikl společenský prostor v kombinaci s turistickým ubytováním a re-

presentativním sociálním zázemím pro turisty, vodáky, cyklisty, studenty, mládež, firemní i vzdělávací aktivity a kulturní malé projekty s kapacitou do 30 osob. Podpoří možnosti setkávání různých skupin obyvatel města Týnec nad Sázavou, turistů a hostů.

Financování projektu:

Výše dotace:	1 199 917 Kč
Spoluúčast žadatele:	1 199 917 Kč
Celkové náklady projektu:	2 399 834 Kč

Jan Filip – Rozšíření penzionu – vybudování apartmánu

Podaná žádost: 22. 12. 2011

Realizace projektu: 4. 6. 2012 – 21. 6. 2013

Popis projektu: tímto projektem byla do-

končena rekonstrukce objektu v ochranné zóně národní kulturní památky hrad Český Šternberk. Kapacita penzionu je navýšena o 2 lůžka a zvýšen komfort ubytovaných rodin s dětmi.

Financování projektu:

Výše dotace:	406 480 Kč
Spoluúčast žadatele:	270 987 Kč
Celkové náklady projektu:	677 467 Kč

CHOPOS – Rozhledna Špulka s naučnou stezkou

Podaná žádost: 17. 12. 2012

Realizace projektu: 2. 5. 2013 – 16. 4. 2014

Popis projektu: bylo vytvořeno atraktivní a naučné místo uprostřed mikroregionu CHO-

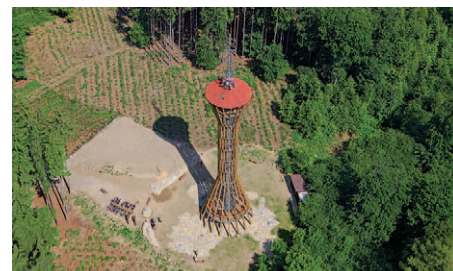
POS. Rozhledna Špulka se stala jedinečnou symbolikou mikroregionu. Vznikl zde volnočasový prostor pro prezentaci informací o celém mikroregionu a obcích v něm sdružených. Pod rozhlednou je kamenná mapa, která originálně zobrazuje polohu místa. Do projektu se zapo-

jila široká veřejnost, včetně dětí z regionálních škol.

Financování projektu:

Výše dotace:	1 800 000,00 Kč
Spoluúčast žadatele:	3 651 419,46 Kč
Celkové náklady projektu:	5 451 419,46 Kč

Město Benešov – Rekonstrukce a přístavba sportovního sálu DDM v Benešově

Podaná žádost: 20. 12. 2012

Realizace projektu: 24. 6. 2013 – 17. 1. 2014

Popis projektu: rekonstrukce vyřešila nedostatek skladovacích prostor a potřebu přizpůsob-

bit budovu pro využívání předškolními a školními dětmi s rodiči. Přístavbou se sklad pro sportovní náčiní přesunul mimo víceúčelový sál, čímž se sál stal bezpečnějším, hygieničtější a prostornějším.

Financování projektu:

Výše dotace:	1 798 928,00 Kč
Spoluúčast žadatele:	6 543 608,83 Kč
Celkové náklady projektu:	8 342 536,83 Kč

Miroslav Němec – Společenské centrum Týnec otevřené všem

Podaná žádost: 22. 12. 2011

Realizace projektu: 15. 10. 2013 – 20. 3. 2014

Popis projektu: v objektu vznikl důstojný vstup do kulturní památky, lépe situované informační místo, přístupné WC pro návštěvníky, salony

pro setkávání veřejnosti a pro spolkovou činnost s možností posezení v uzavřené zahradě. Kromě opravy vstupního rizalitu a jeho záchrany, která zajistila estetický venkovní vzhled budovy, byly obnoveny vnitřní přilehlé prostory – vstupní hala, salonek, recepce. Nově byly navrženy zděné konstrukce pro uspořádání WC a vznikl další nový

salonek s přímým vstupem na zahradu. Místo se tak stalo uceleným prostorem nabízejícím informační, odpočinkové, zájmové i seminární služby.

Financování projektu:

Výše dotace:	1 769 424,00 Kč
Spoluúčast žadatele:	196 603,28 Kč
Celkové náklady projektu:	1 966 027,28 Kč

Město Jílové u Prahy – Revitalizace márnice na kolumbárium

Podaná žádost: 19. 12. 2012

Realizace projektu: 29. 8. 2013 – 18. 12. 2013

Popis projektu: realizací projektu došlo k záchrane památky místního významu – márnice z roku 1857 – a jejímu novému využití v po-

době kolumbária. Opravou budovy, která byla ve značně zdevastovaném a havarijním stavu, bylo odstraněno nebezpečí úrazu osob pohybujících se v její bezprostřední blízkosti, zároveň zůstala zachována původní architektura a původní urbanistický ráz místa. Město zároveň rozšířilo služby na místním hřbitově, který je

zcela zaplněn a není možno zde vybudovat nové hroby.

Financování projektu:

Výše dotace:	1 800 000 Kč
Spoluúčast žadatele:	759 660 Kč
Celkové náklady projektu:	2 559 660 Kč

Historický klub o.s. – Třicetiletá válka v Posázaví – virtuální muzeum a kniha

Podaná žádost: 20. 12. 2012

Realizace projektu: 24. 10. 2013 – 30. 4. 2014

Popis projektu: v rámci projektu bylo vytvořeno virtuální muzeum třicetileté války obsahující mědirytiny ze sbírky hradu Český Šternberk, které se tak stanou dostupným zdrojem studijních informací na www.30letavalka.eu,

cizojazyčné verze v angličtině a němčině jsou na www.30yearswar.eu. Elektronicky zpracované materiály poslouží také jako podklady pro přípravu expozice exteriérového muzea experimentální archeologie zaměřeného na reálie bitvy a ležení vojáků u Jankova, kterou připravuje partner projektu – Obec Ratměřice – v roce 2015 v rámci výročí bitvy u Jankova. Výstupy projektu jsou elektronická databáze mědirytin

včetně jejich obrazového zpracování publikovaná formou virtuálního muzea, DVD verze elektronické databáze a kniha Jankow 1645.

Financování projektu:

Výše dotace:	1 139 385,00 Kč
Spoluúčast žadatele:	126 901,50 Kč
Celkové náklady projektu:	1 266 286,50 Kč

Městys Netvořice – Zóna aktivního odpočinku pro region Netvořicko**Podaná žádost:** 17. 12. 2012**Realizace projektu:** 20. 8. 2013 – 30. 4. 2014**Popis projektu:** výstupem projektu je zrekonstruované víceúčelové sportoviště pro všechny věkové kategorie včetně nové relaxační a odpočinkové zóny. Součástí areálu je mimo jiné sek-

tor pro skok daleký, atletický ovál, plocha pro vrh koulí, multifunkční hřiště pro míčové sporty – volejbal, nohejbal a badminton, tenis, zimní kluziště, streetball, hrací plocha pro stolní tenis, pétanque a kriket, dendrologická zahrada s prostorem pro maminky s dětmi, venkovní učebna, prolézačky z vrbiček, altánek z vrbového proutí, hmatová stezka, venkovní tabule pro malování,

dopravní hřiště, skatepark, odpočinková místa s lavičkami z recyklovatelného materiálu, stojan na kola.

Financování projektu:

Výše dotace:	1 448 832 Kč
Spoluúčast žadatele:	499 043 Kč
Celkové náklady projektu:	1 947 875 Kč

Obec Právoň – Spolkový dům Právoň**Podaná žádost:** 16. 12. 2011**Realizace projektu:** 20. 11. 2012 – 30. 9. 2013**Popis projektu:** rekonstrukcí chátrající obecní budovy vznikl spolkový dům, který rozšířil možnosti volnočasových a spolkových aktivit

obyvatel všech věkových kategorií, včetně handicapovaných. Poskytuje nové služby místním obyvatelům (hlídání dětí a seniorů). Do přípravy a realizace projektu, který uspořil náklady za pronájem prostor pro spolkovou činnost a vytvořil nové pracovní místo, se zapojili místní

obyvatelé. Spolkový dům už je plně funkční a je hodně vytížený.

Financování projektu:

Výše dotace:	1 799 999 Kč
Spoluúčast žadatele:	5 235 853 Kč
Celkové náklady projektu:	7 035 852 Kč

Aby se nám v Netvořicích lépe žilo...

V Netvořicích myslíme na občany všech věkových kategorií. Proto jsme se rozhodli zrealizovat projekt s názvem „Zóna aktivního odpočinku pro region Netvořicko“. Ve spolupráci se společností Posázaví o.p.s. vyšla městysi Netvořice dotace z Programu rozvoje venkova ze SZIF. Projekt byl prováděn dodavatelsky i svépomocí. Díky tomu dostává areál školy v současné době novou přívětivější podobu.

Bylo vybudováno multifunkční hřiště s umělým povrchem, na kterém se mohou provozovat tyto hry: malá kopaná, vybíjená, volejbal, streetball či badminton. Podél hřiště se nachází nový sektor pro skok daleký. Žáci školy se společně se svými pedagogy postarali o vyčištění atletického oválu. Celé hřiště je plně využíváno. Osvětlení umožní využívat sportoviště i ve večerních hodinách. Víceúčelové hřiště budou využívat především děti z mateřské a základní školy, ale také místní organizace, jako například Sokol

Netvořice či malí hasiči. Věříme, že ani široká veřejnost nezůstane stranou.

V rámci projektu vznikají v areálu školy další místa pro aktivní odpočinek, jako je pétanque, altánek, venkovní hrací prvky, hmatová stezka, dřevěné stojany na kola, drobný mobiliář, například lavičky, odpadkové koše, informační tabule apod. Byly opraveny stoly na stolní tenis a stávající skateboardová dráha. Postupně vzniká dendrologická zahrada výsadbou stromů a keřů s informačními tabulkami s označením. Žáci školy i pedagogičtí pracovníci obnovili skalku, starají se o květinové záhony a pomohli při úpravě kompostu na školním pozemku. Různorodé aktivity jsou rozmístěny v celém školním areálu a veškerý prostor je maximálně využitý a dostupný všem generacím.

Všechny akce se podařilo zrealizovat díky spolupráci a propojení městysu Netvořice, místní

základní školy, dobrovolných spolků a místních podnikatelů. Všem patří velký dík za finanční podporu i osobní pomoc.

Věřím, že nám toto nové prostředí dlouho vydrží, budeme si ho vážit a udržívat v bezvadném stavu dlouhé roky.

Ludmila Vodehnalová

Projekt „Řeky se mění“ podpořil aktivní vodáckou turistiku na Sázavě a Berounce

Zvýšit bezpečnost vodácké turistiky na řekách Sázava a Berounka a zpřístupnit ji široké veřejnosti bylo hlavním cílem projektu „Řeky se mění“. Společně ho realizovaly společnosti Posázaví o.p.s., Lípa pro venkov o.s., Královská stezka o.p.s. a Rakovnícko o.p.s. Snažily se tím podpořit šetrný turistický ruch, zlepšit infrastrukturu kolem řek, přispět k rozvoji aktivní turistiky i k výchově a vzdělávání návštěvníků regionu.

Projekt vycházel z dlouholeté spolupráce všech zainteresovaných subjektů. Jeho vznik iniciovaly společnosti Povodí Vltavy, státní podnik a Bisport s.r.o., které podporují také tradiční jarní úklid řeky Sázavy.

Společnost Posázaví o.p.s. vybudovala v rámci projektu odpočinková místa s informačními pa-

nely a rozcestníky na vybraných místech podél řeky mezi Kácovem a Týncem nad Sázavou. Jezy v Sázavě-Černých Budách a Českém Šternberku nechala osadit prvky záchrany, jako například výstražným značením, výstupním žebříkem, sklopnými kruhy nebo záchrannou kotvou. Vydala „trhací“ mapu s Desaterem slušného chování na vodě, které má ukázat nejen vodákům, ale i lidem, kteří se pohybují kolem vody, jakým způsobem se mají chovat. Během letošního roku by se ještě měly podél řeky objevit panely s informacemi o jezích, které vodáci během sjíždění Sázavy potkají, a o tom, jak je bezpečně překonat.

Součástí projektu bylo i vydání knihy „Řeka Sázava 100 let poté...“. Přibližuje přírodní krásy a architektonické památky krajiny kolem řeky Sázavy od jejího soutoku s Vltavou u Davle až

po Havlíčkův Brod v rozmezí 100 let. Fotograf Jaroslav Pelíšek se v ní snažil zachytit dané místo ze stejného úhlu pohledu, jaký měli autoři dobových snímků, které jsou pro srovnání v publikaci zveřejněny. Kniha vyšla v nákladu 1 500 kusů a je neprodejná.

Infrastrukturu na středním toku řeky Sázavy vylepšila také společnost Lípa pro venkov o.s. Nechala zrekonstruovat samoobslužný přívod v obci Vlastějovice a opravil k němu přístupovou cestu, zabezpečila jezy v Budčicích, Březině a Horce II., opravila loděnici a přístup k řece v areálu TJ Jiskra Zruč a na třech místech vybudovala odpočinková místa.

Nové informativní cedule a rozcestníky se objevily kolem řeky i v úseku od Havlíčkova Brodu do Chřenovic. Společnost Královská stezka o.p.s. tady nechala také označit nebezpečné jezy a vytvořila odpočinková místa s přistavními koly pro lodě.

Společnost **Rakovnícko o.p.s.** vytvořila v rámci projektu soubor informačních zařízení a bezpečnostních prvků u jezu na Berounce v Roztokách, který je nesjízdný a životu nebezpečný. Nakoupila vodácké vybavení pro zajištění okamžité vodní záchrany na řece i vodácký výcvik. „Dvanáct lidí pak absolvovalo čtyřdenní náročný kurz na divoké vodě zaměřený na ovládnutí lodě a vodáckou záchranu. Nejde při ní ani tak o sílu a zručnost, jako o figle, jak si poradit ve složitých situacích. Člověk se do nich může dostat i tady, třeba při velké vodě nebo na jezu. Hodí se pak tyto věci znát,“ řekl ředitel společnosti Rakovnícko o.p.s. Radomír Dvořák.

V rámci projektu ještě vydali Vodáckého průvodce a knihu Přehrada, v níž Roman Hartl zpracoval téma vybudování přehrady na Křivoklátsku, o němž se hovořilo už před 100 lety, ale které v současnosti už není aktuální.

Z Posázaví na Křivoklátsko – dobrodružná odměna pro mladé Strážce památek

Lukostřelba, jízda na koni, hledání trilobitů, ukázky sokolnictví, návštěvy památek, hry i soutěže byly součástí nabitého pětidenního programu pro vítěze soutěže Strážci památek, kterou pro žáky 8. a 9. tříd základních škol a víceletých gymnázií z regionu uspořádala společnost Posázaví o.p.s. Dobrodružný výlet byl od-

měnou za hodiny práce, které v uplynulém půlroce vítězný osmičlenný tým věnoval plnění tří úkolů. Nejprve musel vypracovat výtvarné dílo z libovolného materiálu tematicky zaměřené na konkrétní památku z regionu, která se váže k významnému českému panovníkovi Karlu IV. V druhé fázi soutěže vybranou památku ztvárnil v literárním díle, a to ve formě tištěné knihy nebo ručně psané kroniky. Třetím úkolem bylo vytvořit výtvarné dílo inspirované tradiční týneckou kameninou. Zkrátka ale nepřišli ani další soutěžící, i oni dostali zajímavé odměny.

Do soutěže se přihlasyly základní školy z Kácova, Netvořic, Neveklova, Sázavy, Stříbrné Skalice, Týnce nad Sázavou a Gymnázia Benešov.

Vítězem se stali studenti třídy 3A8 Gymnázia Benešov ve slo-

žení Veronika Bezdíčková, Pavla Hvězdová, Kristýna Havlíčková, Přemek Pilař, Matthew Dupraz, Anna Tesaříková, Veronika Straková a Anna Pokorná vedení paní profesorkou Renatou Šupkovou. Námětem jejich práce se stal hrad Zbořný Kostelec.

„Moc jsme si odměnu užili. Snažili jsme se od začátku vyhrát. Získala jsem pro soutěž jednu studentku, která pak přivedla další spolužáky ze třídy,“ zavzpomínala Renata Šupková. A jak hodnotí uplynulý půlrok soutěžního snažení? „Dal hodně dětem i mně, bylo fajn, že se vytvořil tým osmi dětí, které měly nějaký společný cíl. Nasbíraly zkušenosti a dokázaly sobě i všem okolo, že i při běžném provozu, tedy škole, kroužcích a dalších zájmových aktivitách, si umí najít čas udělat něco úžasného navíc,“ řekla. Téma soutěžní práce si studenti zvolili sami. „Ráda jsem souhlasila, protože Zbořný Kostelec miluju,“ přiznala Renata Šupková. >>>

Jak to všechno začalo

Gymnazisté „zabodovali“ zejména originálním výtvarným zpracováním námětu – natočili krátký animovaný film nazvaný Zbořený Kostelec proti proudu času. „Jedna studentka jezdí na tábory animovaného filmu, takže jsme využili její zkušenosti. Přinesla nám ukázat animovaná přání, která dělá se svým bratrem kamarádům k narozeninám a svátkům, nám se to moc líbilo

a říkali jsme si, že by bylo fajn její zkušenosti využít. Chtěli jsme zkusit něco nového,“ přiblížila Renata Šupková. I když film vypadá jako legrárka, nebylo podle ní vůbec jednoduché ho natočit. Nejdřív vymysleli příběh o Zbořeném Kostelci přiměřený jednoduššímu ztvárnění, potom museli během jednoho dne nafotit 300 snímků. „Byla to docela náročná práce, kousek po kousku jsme posouvali postavičky, hýbali jsme s prostředím, vodou a takhle postupně jsme tvořili,“ popsala. Hned prý bylo vidět, kde udělali chybu, kde třeba zapomněli s něčím hnout nebo kde se naopak hnul foťák. „Naši studenti jsou k sobě hodně nároční, takže se na film dívali velice kriticky. Ale já si myslím, že drobné nedostatky vůbec nevadí, je úžasné, že vůbec udělali první pokus,“ zhodnotila.

Pak se pustili do kroniky. Nejprve si řekli, které literární žánry souvisí se středověkem, a potom si děti mezi sebou řekly, co kdo zkusí vymyslet. Výsledkem je báseň, kramářská píseň, pověst, pohádka, legenda i notový záznam hudby, kterou k animovanému filmu o Zbořeném Kostelci složila Anička Tesaříková. „Při běžném provozu ve škole nebylo tolik času dát kroniku dohromady. Bylo nutné si to připravit, projít si vymyšlené texty, opravit chyby, někde se text předělával, jinde ubíral. Potom jsme se dohodli na úpravě a děti to psaly doma tuší a perem, k tomu pak dodělávaly iluminace,“ popsala Renata Šupková.

Poslední úkol, keramika, vznikla podle ní poměrně rychle. Pro inspiraci si zajeli do týnecké-

ho muzea, kde mají sbírku unikátní kameniny. „Tam jsme kreslili, fotili, úžasné jsme si to užili s paní kastelánkou, která nám uvařila čaj, protože přšlo – všem moc chutnal! Potom jsme se sešli v naší keramické dílně a z fotek a kreseb jsme vybrali motivy, které jsme pak na keramice použili,“ uzavřela Renata Šupková popis soutěžního klání.

Velkou motivací k účasti v soutěži byla podle ní neobvyklá odměna. Potvrdila to i jedna ze soutěžících, Pavla Hvězdová z vítězného týmu: „Líbilo se mi, že odměnou nebyla jen věcná cena, ale zážitek. Navíc jsme se nemuseli nic našprtat, ale museli jsme něco vytvořit jako tým. Bylo nás osm, dohadovali jsme se navzájem, někdo něco navrhl, další k tomu něco přidal.“ Náročná byla podle ní práce na filmu, hodně času strávili i nad kronikou. „Šla bych do toho znovu,“ rychle dodala. Neskrývala nadšení z pobytu ve stanovém městečku pod hradem Krakovec. „Měla jsem obavy, jaké to tady bude, ale je to úžasné. Když vyhrájeme matematickou olympiádu a dostaneme knížku, je to zajímavé, ale přijet sem, stanovat, to je úplně super,“ pochvalovala si.

Pod hradem Krakovec

Soutěž Strážci památek byla součástí partnerského projektu Po cestách a hradech doby Karla IV., kterou společně realizují Posázaví o.p.s., Pomalší o.p.s. a Rakovnicko o.p.s. Ve stanovém městečku pod hradem Krakovec se proto benešovští gymnazisté sešli s vítězi podobných soutěží z Rakovnicka a Pomalší.

Rakovnicko zastupovali školáci ze ZŠ a MŠ Mšec. S originálním keramickým obrazem vyhráli výtvarnou soutěž „Václav IV. očima dětí“. „Za odměnu dostali nocleh na hradě Křivoklát, byla jim tam ale zima. Takže jakýmsi odškod-

„Dva měsíce jsme se učili ten dlouhý text, bylo to těžké, proto jsme nakonec provázeli ve dvojicích a text jsme četli,“ přiblížila žákyně sedmé třídy Jana Žvachtová. Na Křivoklátě byla asi třikrát, ale až díky nečekané roli průvodkyně ho poznala tak zblízka. Těšila ji i práce na keramickém obrazu, který se nejvíce líbil porotcům, jimiž byli samotní návštěvníci hradu Křivoklát. To jejich hlasy vynesly mšecké děti na vrchol výtvarné soutěže. „Obraz jsme dělali s perfektní paní učitelkou na keramiku. Nečekali jsme, že budeme první, ale povedlo se,“ poznamenala Jana Žvachtová, která si pobyt pod Krakovcem velice užívala.

Odlišnou „cestou“ se pod Krakovec dostaly děti z Pomalší. Po dva víkendy se účastnily dílen na hradě Pořešín, kde tvořily výrobky s kovářem, švadlenou, keramikem a dalšími řemeslníky. Někdo vyrobil obal na knížku, někdo kožený měšec, jiný nádobu... Při výběru účastníků kempu se pak přihlíželo k tomu, kolikrát se děti dílen zúčastnily, co vyrobily, jestli to udělaly samy nebo jim pomáhali rodiče.

„Byla jsem na Pořešíně dva víkendy, ukovala jsem si svícen, do kterého jsem dala svíčku, kterou jsem vyrobila už dřív, a udělala jsem si ještě kapsičku z kůže na opasek,“ ochotně prozradila Karolína Bauerová z Kaplice. Zkusila by i jiná řemesla, ale všechno prý stihnout nešlo. Ukovat svícen ji moc bavilo. „Jsem spíš na klučíčí práci,“ zhodnotila to stručně. Z pobytu pod Krakovcem pak byla nadšená.

Projekt Po cestách a hradech doby Karla IV.

Jeho cílem je podnítit zájem obyvatel regionu a turistů o místní památky. Projekt přibližuje středověký způsob života a cestování, jeho součástí jsou také investice do zázemí a zpří-

něním se stal pobyt pod Krakovcem. Ale aby ho neměli úplně zadarmo, museli se naučit texty o hradě Křivoklát a pak v roli průvodců provést památkou vítězné týmy z Posázaví a Pomalší, řekl učitel Miroslav Vrána.

stupnění památkově chráněných objektů hradů Pořešín a Zlenice nebo pořízení prostředků pro prezentaci historie a kulturního dědictví.

jt

Zpravodaj Posázaví zvítězil v celostátní soutěži zpravodajů

Katedra politologie a evropských studií FF Univerzity Palackého v Olomouci,
Civipolis o.p.s., Unives.eu, Angelus Aureus o.p.s.
při příležitosti státního svátku ČR Dne slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje

ve 3. ročníku celostátní soutěže
„O nejlepší obecní a městský zpravodaj 2013“
udělují

DIPLOM

MAS Posázaví o.p.s.

**v kategorii zpravodajů MAS a mikroregionů
za zpravodaj Posázaví**

1. místo

Dne 4. července 2014, Velehrad

Zpravodaj Místní akční skupiny Posázaví zvítězil ve třetím ročníku celostátní soutěže „O nejlepší obecní a městský zpravodaj 2013“. Prvenství získal v kategorii zpravodajů místních akčních skupin a mikroregionů. Výsledky soutěže byly vyhlášeny u příležitosti svátku slovanských věrozvěstů a „Dnů lidí dobré vůle“ na Velehradě.

„Je to krásný pocit, jsme na to pyšní. Byla tak oceněna naše desetiletá práce. Za tu dobu zpravodaj doznal značných změn – přibýly nové rubriky, od letoška má novou grafiku. Co zůstalo a zůstane i nadále nezměněno, je pozitivní obsah, který prezentujeme sloganem Dobré zprávy z Posázaví. Těší nás, že si lidé zpravodaj oblíbili a že ho čtou,“ řekla ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová.

Soutěž vyhlásila potřetí Katedra politologie a evropských studií FF Univerzity Palackého v Olomouci, Civipolis o.p.s.; Unives.eu a Angelus Aureus o.p.s., u příležitosti svátku slovanských věrozvěstů a již tradičních „Dnů lidí dobré vůle“ na Velehradě. Obce a města z celé republiky do ní přihlášily 212 zpravodajů. V kategorii místních akčních skupin a mikroregionů, která se uskutečnila poprvé, porota vybírala z 31 zpravodajů. Další novinkou byl výběr nejlepší rubriky či nejlépe zpracovaného tématu.

Sedmičlenná porota, ve které zasedli zástupci vyhlášovatelů a profesionální novináři, měla za úkol rozhodnout přihlášené zpravodaje po stránce obsahové pestrosti a grafické přehlednosti a vzít také v potaz jejich celkový dojem. Nejlepší městský zpravodaj má podle ní Mníšek pod Brdy, v kategorii obecních zpravodajů zvítězily Boršice. Vítězem kategorie nejlepší rubrika/téma bylo téma Moderní domy, které zpracovala Lucie Hašková pro Zpravodaj obce Hradištko.

V Týnci nad Sázavou se sešly maminky z mateřských center

Výměna informací a navázání spolupráce byly na programu červnového setkání mateřských center, který pořádala společnost Posázaví o.p.s. na zahradě Hotelu Týnec v Týnci nad Sázavou. Maminky nejprve představily zařízení, která zastupovaly, a potom se navzájem podělily o své zkušenosti s jejich provozováním. Hovořily nejen o službách, které poskytují, a akcích, které pořádají, ale také o problémech spojených s administrativou a zajištěním provozu. Zuzana Němcová je seznámila s aktivitami Hotelu Týnec, Tomáš Havelka je pozval do Barokního statku Benice.

Veronika Vieweghová ze sázavského Mateřského centra PUTTI upozornila na to, že se v posledních letech setkávají s nezájmem mladých maminek zapojit se do podobných aktivit. S tím, jak děti zakladatelek sázavského mateřského centra odrůstají, se proto mění i jeho služby. Teď se například zaměřují na výuku

dětí a v Domečku, kam se přestěhovaly, budoují komunitní centrum pro všechny generace.

Zatímco si maminky povídaly, jejich ratolesti řádily s Petrem Hrošem, principálem Divadla Dokola. Do Týnce s sebou přivezl loutky, kulisy a další zábavné nářadí, které si děti mohly osahat a vyzkoušet. Na vlastní oči se mohly přesvědčit, jakým způsobem „ztloustne“ Široký, jak se „vytáhne“ Dlouhý nebo kam až „vidí“ Bystrozraký z nové pohádky, kterou divadlo letos uvedlo v premiéře. Vyzkoušely si hod míčkem

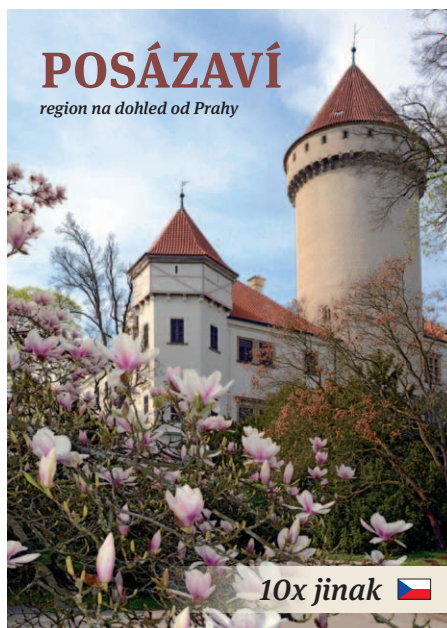
do čertovy pusy, zaskákaly v pytli nebo zahrály na buben.

Posázaví je vidět – na akcích, v médiích i na webu

Snažíme se region Posázaví přiblížit místním obyvatelům, návštěvníkům i potenciálním hostům. Bez propagace to ale nejde. Proto jsme ani letos nechyběli na tradičním zahájení sezóny Vojenského technického muzea v Lešanech. A přizvali jsme sem i naše partnery z Rakovnicka a Polabí. Ve stánku jsme nabízeli propagační brožurky a letáky. Návštěvníky hodně zajímal také program vzpomínkových akcí pořádaných u příležitosti 100. výročí sarajevského atentátu na Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželku Žofii z Hohenbergu, který na letošní rok připravilo město Benešov s partnery.

Chcete vědět, jak to v lešanském muzeu vypadalo? Podívejte se na reportáž na našich webových stránkách v rubrice E-televizie. Začali jsme totiž znovu natáčet krátké šoty z akcí v regionu. Jejich prostřednictvím se můžete „vrátit“ například na Jahodobraní v Benicích, Dětský den v Pivovaru Ferdinand, otevření Centra sklářského umění v Sázavě nebo na hrad Český Šternberk na křest knihy Jankow 1645.

O tom, že Posázaví stojí za návštěvu, se snažíme přesvědčit i novináře. Uspořádali jsme pro ně tři press tripy – výlety do regionu s nabitým programem. Zúčastnili se jich kromě deseti českých také čtyři slovenští žurnalisté.

Posázaví na facebooku

Držíme krok z dobou a ve snaze přiblížit aktivity naše a našich partnerů co nejširšímu okruhu lidí, vytvořili jsme na facebooku profil tradičního turistického regionu Posázaví. Získal už na 300 přátel.

Zajímá vás, co se tady děje? Chcete tip na nevěstní akci? Nevíte, kam vyrazit o víkendu za zábavou? Podívejte se na <https://www.facebook.com/posazavi/info>. Najdete tam pozvánky na chystané akce i fotografie z těch, které se už uskutečnily. Sdílíme články o regionu, jeho lidech, městech, zajímavostech... prostě všechny **Dobré zprávy z Posázaví!** Odskočte si z virtuálního světa plného katastrof, nehod a lidských neštěstí k nám – do oázy klidu a pohody. Staňte se našimi přáteli!

Novinky předáváme dál

O novinkách připravovaných na letošní turistickou sezonu se hovořilo také na pravidelném setkání informačních center z regionu. Ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová informovala o nových propagačních brožurách. První nazvaná **Posázaví 10x jinak** je zaměřena na deset stěžejních pilířů cestovního ruchu v regionu, mimo jiné zámcích Konopiště, Jemniště a Vlašim, hradu Český Šternberk, Sázavském klášteře, Vojenském muzeu v Lešanech, Jílovém u Prahy, řece Sázavě nebo novém Centru sklářského umění v Sázavě.

Druhá brožurka se jmenuje **Posázaví 100x jinak** a obsahuje tipy na zajímavá a dostupná místa od soutoku Sázavy s Vltavou až po Světlou nad Sázavou, která by neměli turisté při svých cestách regionem minout. Zve nejen k řece Sázavě a do jejího blízkého okolí – na Jílovsko, do města Sázava, Týnce nad Sázavou, Senohrab a Čerčan, Českého Šternberka či Kácova, ale také do Benešova, na Konopiště, Neveklovsko, Netvořicko, Voticko a Vlašimsko.

A jaké atraktivity například čekají na návštěvníky regionu? Třeba nová rozhledna Špulka ve Lbosíně, Centrum sklářského umění v Sázavě, Špejchar Vojkov, Vinotéka Benešov, Barokní statek Benice. Na setkání se hovořilo také o tom, že se informační centra v Neveklově a Týnci nad Sázavou přestěhovala do nových prostorů, že nové IC vznikne v Pikovicích, že nového provozovatele má Parkhotel v Českém Šternberku a Café na hradě. Zajímavým cílem cesty může být návštěva trapistického kláštera v Poličaněch. Přítomní dostali informace o nové knize Jankow 1645, kterou vydal Historický klub Týnec nad Sázavou a která mapuje jednu z nejkrvavějších bitev třicetileté války. Kniha je zatím neprodejná, ale připravuje se její dotisk.

Kniha Ve službách Konopištského pána je k dostání v kanceláři Posázaví

Život následníka rakousko-uherského trůnu Františka Ferdinanda d'Este a jeho rodiny přibližuje kniha **„Ve službách Konopištského pána/Zaměstnancem nejen na zámku Konopiště v Čechách“**. Její autor Lukáš Pavlík v ní uspořádal vzpomínky arcivévodových zaměstnanců. Na 180 stranách přináší dosud nezveřejněné paměti konopištského četníka Josefa Volfa, komorníka Rudolfa Mikuly a chůvy arcivévodských dětí Marie Schnebergové. Text doplňuje řada dosud nepublikovaných dobových fotografií.

Lukáš Pavlík v úvodu knihy napsal: „Jako rodilý Benešák jsem měl možnost slyšet nejrůznější historky ze života tohoto muže, který, ať chceme, nebo ne, k Benešovu patří stejně neodmyslitelně jako zámek Konopiště, a jeho „poddaných“. Postupem času se mnohé z těchto historek ukázaly být nepravdivými nebo zkreslenými. Vzhledem k tomu, že pamětníků doby panování Konopištského pána (jak je arcivévoda v regionu nazýván)

a jejich přímých potomků již mnoho nežije, je těžké smyšlené historky vyvracet či je uvádět na pravou míru...

Nevyvracím, že člověk po letech hodnotí své životní zážitky, byť by byly jakkoliv nepříjemné, mírněji, a tudíž v jistém ohledu zkresleně. Cílem publikace však není ukazovat objektivně události na Konopišti začátkem 20. století, nýbrž připomenout naše předky a jejich zážitky z pramenů, které až doposud byly uschovány v archívech pro budoucí generace. Kéž tedy tato publikace přinese, byť i jen malinko, odlišný pohled na člověka, který nám byl až doteď většinou ukazován v jiném světle.“

Pro velký zájem o knihu zajistila společnost Posázaví o.p.s. její dotisk. Stojí 189 korun. K dostání je v kanceláři společnosti Posázaví o.p.s. v piaristické koleji na Masarykově náměstí v Benešově, v benešovském informačním centru a v Knihkupectví Daniela.

Zaměstnancem nejen na zámku Konopiště v Čechách

jt

Dětská vlastivěda dospěla do finále!

Od září 2013 do května 2014 pracovalo šest základních škol na území Mikroregionu Džbány na společném vzdělávacím projektu. Základní školy v Bystřici, Jankově, Miličíně, Olbramovicích, Voticích a Vrchotových Janovicích zapojily žáky čtvrtých ročníků do vlastivědného projektu, který má za cíl mimo jiné učit žáky o regionu, v němž žijí, a vést je k tvořivé samostatnosti a spolupráci. Školy svým zapojením do projektu získaly možnost tvůrčím způsobem realizovat výuku vlastivědy ve spolupráci se sousedy – příležitost setkávání, spolupráce i vzájemného srovnání zde hraje důležitou roli.

Metodik projektu Roman Andres popsal stručně projekt jako iniciativu zdola. „Myšlenka společ-

ného vzdělávání v rámci Mikroregionu Džbány vznikla celkem spontánně. Rádi bychom školám pomohli v rozvoji znalostí a budování osobního vztahu k vlastní domovině u žáků. Snažíme se podpořit učitele v používání metody projektové výuky, která má svoje specifika a klade na ně i na žáky nové nároky oproti tradičním formám vzdělávání. Odměnou za vynaložené úsilí, které, jak se ukazuje, žáky velice baví, však jsou autentické zážitky, osobní zkušenosti žáků s fungováním vlastní obce, rozvoj schopností plánovat, vyjadřovat vlastní myšlenky, dohodnout se ve skupině a mnoho dalšího,“ uvedl Roman Andres.

Společným úsilím žáků vznikly například originální mapy, průzkumy veřejného mínění v obci či dětské návrhy dalšího rozvoje obce. Děti si prostřednictvím projektu uvědomují, v čem je jejich obec soběstačná a v jakých ohledech závislá na dodávkách z okolí. Mezi další aktivity projektu patří např. výstava „Odkaz budoucím generacím“, kdy společně vybraly a okomento-

valy předměty symbolizující charakteristické hodnoty současné doby, které vědomě či nevědomě předáváme následujícím pokolením, nebo třeba identifikace souvislostí mezi problémy životního prostředí a činností lidí. Projekt se také zabývá otázkami soužití. Vlastní průběh projektu děti samy hodnotily známkami jako ve škole.

Čtvrtáci základních škol mikroregionu mají také za sebou vzájemné návštěvy jednotlivých třídních kolektivů. Na jaře se školáci z vesnických škol podívali do měst a naopak ti z větších škol do těch menších v regionu. Každý třídní kolektiv si pro své hosty připravil jedinečný program a mnohá překvapení. Daniel Doležal z voticke 4. B své zážitky vyličil takto: „My jsme s naší třídou jeli autobusem do Jankova. Navštívili jsme ZŠ, kde nám děti ukázaly svůj vlastivědný projekt. Také si pro nás připravily zajímavou soutěž. Všichni jsme šli ven a hledali poklad. Ve sklenicích byly papírky s křížovkami.“

Jana Míková se spolužáky z miličinské 4. C navštívila voticickou vyhlídkovou věž Václavku.

Na konci června měli příležitost se setkat všichni čtvrtáci pracující na projektu dětské vlastivědy dohromady, a to v rámci závěrečného klání. Tento jarmark vědomostí byl doplněn hrami, soutěžemi a vzájemným představením celoroční činnosti. Z podkladů, které vytvořily tyto děti, se budou od září učit noví čtvrtáci. V rámci projektu, který byl podpořen grantem ze Středočeského kraje, vznikne interaktivní dětská učebnice vlastivědy.

Lucie Krubnerová

Votice ožily rockovým festivalem

Letošní květnové „Vítání jara“ mělo ve Voticích podobu open-air rockového festivalu. „Dříve se jaro vítalo dechovkou, popovou hudbou, tancem nebo trhy. Tak proč ne rockovou hudbou,“ řekla si ředitelka Městského kulturního centra ve Voticích Jana Pavluková. O přípravu festivalu se zasloužil frontman kapely RockTom Petr Kunc, který festivalem nejen provázal, ale se svou kapelou si na něm také zahrál. Zázemí poskytl Luboš Mudra, majitel Restaurace U Modré kočky.

Jako první „udeřila do strun“ v pravé poledne kapela Poprask pod vedením Jany Petranové

a Milana Trýbla. Na Voticu snad není nikdo, kdo by odlochovicickou kapelu neznal. Na „rozjezd“ to byla vážně dobrá volba. Po Poprasku si návštěvníci festivalu mohli poslechnout líšeňskou kapelu Rozjetý veverky a Wentyl. Očekávaný úspěch mělo také akustické vystoupení Štěpána Kojana a baskytara, kytara, klávesy, bicí a zpěv benešovské kapely Ruce nohy. Po nich převzal pomyslné rockové žezlo RockTom a Lahvátor. Při vystoupení kapely ATD se spustil déšť, což ale fanouškům v kotli ani trochu nevadilo. Večer ukončila před půlnocí Wetaunga, původem z Tábořska.

„Benešovsko se může pochlubit nespočtem dobrých kapel, proto vybrat devět, které by zahrály na voticském festáku, nebylo vůbec jednoduché,“ řekl Petr Kunc.

První ročník akce přilákal na parkoviště U Modré kočky několik stovek lidí. „Překvapil nás zájem všech generací, a to nejen Votičáků, ale i návštěvníků ze širokého okolí. Myslím, že by se festival mohl stát tradicí a příležitostí pro prezentaci regionálních kapel,“ dodala Jana Pavluková.

Jana Špačková

Libouň včera a dnes

Vznik Libouně s nezaměnitelnou rotundou, jedné z nejstarších vesnic na Podblanicku, je datován od 12. století. Po celá staletí se volalo po celkové rekonstrukci této vzácné románské památky zasvěcené sv. Václavovi, kterou založili roudenští havíři v 2. polovině 11. století. To se podařilo s využitím finančního příspěvku EU. Provedla se výměna krovů na lodi rotundy, nová střešní krytina, oprava omítky, penetrace a nátěr na fasádě kostela. Dále byla obnovena márnice a i zde byla nově instalována střeška a prejzy. Dále byla obnovena lidová freska s obrazem Očistce. Opravila se též hřbitovní zeď, byl vybudován nový vchod na hřbitov a rotunda se dočkala na severní straně nové žlabovnice.

V roce 2009 jsme po 16 letech dokončili rekonstrukci vnitřního interiéru. Nově se zde otevřely vzácné fresky na zdech a vítězném oblouku. Všechny tři oltáře byly restaurovány a pozlaceny. Restaurována byla kazatelna a kruchta. Byly instalovány nové mřížové dveře u tří vchodů, provedlo se elektronické zabezpečení a osvětlení objektu.

Dnes můžeme říci, že prožíváme světlé období novodobých dějin této památky, na kterou jsou místní farníci právem hrdí. Za celým projektem stál od počátku až do jeho dokončení důstojný pan František Říha. Bez jeho nasazení si nedo-

vedeme celou akci představit. Děkujeme, pane faráři a přejeme pevně zdraví do Vaší činnosti.

Výborná byla rovněž spolupráce s obecním úřadem ve Zvěstově, městským úřadem ve Voticích, stavebním odborem Pražského Arcibiskupství a Národním památkovým ústavem Středočeského kraje, který celou akci dozoroval. Náš skvost byl 4. 10. 2009 posvěcen biskupem Herbestem. V současné době se v libouňské rotundě konají pravidelné bohoslužby. Po dohodě je možné tuto románskou památku navštívit i mimo tuto dobu.

Od loňského roku se Libouň po dvacetileté rekonstrukci pyšní i nově opraveným zámekem a okolními křížky a kapličkami. Ve vesnici se bude 26. července konat sraz libouňských rodáků. Bude sloužena mše svatá za zemřelé, v rámci akce si můžete prohlédnout místní hasičskou zbrojnicu a libouňský zámek, kde budou promítány dobové fotografie a pokračovat zábava s živou hudbou. Připravujeme fotogalerii s do-

bovými snímky. Z celé akce bude natočeno video.

Dále připravujeme slavnost vysvěcení nového zvonu. Jak v první světové válce, tak i ve druhé byly odvezeny z libouňské věže zvony a byly přetaveny na kanony. Mimo jiné i díky veřejným sbírkám se je podařilo vrátit zpět. Oslavy budou probíhat na svátek sv. Václava dne 28. září a budou spojeny s osmdesátiletým výročí místního sboru dobrovolných hasičů.

Zdeněk Otradovec

Votická mládež se o prázdninách nudit nebude

Prázdniny přivítali ve Voticích slavnostním otevřením nového hřiště pro větší děti a mládež. Nově se mohou mladí vyřádit na workoutovém hřišti a lezeckém lanovém jehlanu. Že nevíte, co je workoutové hřiště? „Ani já jsem to do letošního jara nevěděla,“ říká Lucie Krubnerová, která se na projektu ve spolupráci s místními mladými podílela. „Je to stručně řečeno jakási posilovna pod širým nebem. Jedná se o lezeckou sestavu, na níž je možné dělat nejrůznější aktivity, posilovací cviky a triky, zkrátka překonávat sám sebe.“

Přesvědčit se o tom mohli žáci místní základní školy, široká laická i „zapálená“ veřejnost při slavnostním otevření, které se uskutečnilo posledního červnového týdne. V rámci slavnostní exhibice promluvila starostka města Votice Jana Kocurová, která vyzdvihla spolupráci místních mladých, kteří se zúčastnili plánování budoucí podoby hřiště a návrhu jednotlivých prvků. „Jsem ráda, že ve Voticích takovéto hřiště vzniklo, že mladí mají svůj prostor pro nejrůznější aktivity a smysluplné trávení volného času,“ řekla Jana Kocurová.

Na exhibici se představili zástupci občanského sdružení Sebevolyta – workoutového týmu RVL13, jehož filozofií je poskytnout mladým lidem alternativu k počítačovým hrám, neaktivnímu trávení volného času, pracování sám na sobě ve formě aktivního cvičení vlastní vahou, snažit se posilovat motivaci, disciplínu a kreativitu. Sebevolytu založili Adam Raw a Revolta. V České republice je více než 305

komunit, kde se scházejí lidé a cvičí pro sebe a své tělo, nekouří, nepijí, neberou drogy a nevysedávají u počítačů a dodržují určité hodnoty. Ke cvičení není potřeba skoro nic, jen vlastní odhodlání být lepší.

Exhibice vyvolala velký ohlas a místní mladí si k Oranžovému hřišti již cestu našli. Postupně se učí triky, které na slavnostním otevření byly

k vidění v podání „profesionálů“. „Pamatujte si, cvičíte sami pro sebe! To, že se přitáhnete o jednu více, tím vyhráváte vy a ne nikdo jiný,“ zaznělo z úst jednoho z účinkujících. Ti si místní děti a mládež získali mimo jiné i tím,

že po slavnostní exhibici dali prostor dětem a jejich cvičení. Odměnou za nejvíce přitahů bylo tričko a potlesk přihlížejících. Velkou zátežkávací zkoušku prožil i lanový jehlan, který se změnil při slavnostním otevření hřiště v improvizovanou tribunu, z níž exhibici sledovaly mladší děti.

Oranžové hřiště ve Voticích vzniklo za finanční podpory Nadace ČEZ, která na jeho realizaci přispěla částkou 500 tisíc Kč. Ostatní náklady uhradilo město Votice, které tím zpřístupnilo další část městského stadionu široké veřejnosti. Hřiště se do budoucna rozroste o další prvky a možná už během letošní zimy o ledovou plochu pro veřejné bruslení.

Vzhledem k tomu, že workoutové hřiště široko daleko nenajdete, zajďte se podívat do Votic a vyzkoušet si ho na vlastní kůži. Určitě se zde potkáte se skupinkou místních kluků, kteří hned od prvního dne pilně trénují a třeba vám něco i ukáží.

lk

Žáci z Teplýšovic a Chotýšan se se školním rokem rozloučili v Divadle Kalich

Na jevišti pražského Divadla Kalich se rozloučili se školním rokem žáci ZŠ a MŠ Teplýšovic a ZŠ a MŠ Chotýšany. Zaplněnému hledišti předvedli pohádku S čerty nejsou žerty a muzikál Šípková Růženka. Bavili se při nich všichni – dětští herci i jejich rodiče, příbuzní a kamarádi, kteří seděli v hledišti. Z vydařené akce si děti odnesly nejen nezapomenutelné zážitky, ale i školní vysvědčení, které převzaly po skončení představení.

„Ohlas byl obrovský, téměř jsme zaplnili divadlo pro 470 lidí, což bylo neuvěřitelné,“ zhodnotila netradiční konec školního roku ředitelka ZŠ a MŠ Teplýšovic Charlotta Kurcová. Divadelní představení na závěr školního roku jsou podle ní v teplýšovické malotřídce tradicí – nacvičují se už 15 let – a v divadelní sál se pravidelně měnila zdejší sokolovna. Letos se rozhodli postavit děti na opravdová „prkna, která znamenají svět“. A vznikl ojedinělý projekt nazvaný Divadlo dětem – děti divadlu.

„Chtěli jsme všem ukázat, jak obě naše malotřídky přistupují k integraci žáků s lehkým

mentálním postižením do školního kolektivu. Že se tyto děti dokáží v divadelním i slovním projevu vybičovat k takovým výkonům, že jejich handicap nepoznáte,“ dodala Charlotta Kurcová. Projekt zaujal i vedení Divadla Kalich, se kterým teplýšovická škola dlouhodobě spolupracuje. Děti měly už dříve možnost prohlédnout si zákulisí této divadelní scény a setkaly se i některými herci. A teď se samy na jeden den staly „profesionálními komedianty“, kteří rozdávali radost a smích.

V roli vypravěče-kašpárka provázela pohádkou S čerty nejsou žerty žákyně druhého ročníku Lucie Votrubová. „Bylo to moc hezké, divadlo se mi líbilo,“ ochotně prozradila. Vůbec jí nevadilo, že se kvůli tomu musela naučit dvě stránky textu, šlo to prý samo. Velkou radost jí udělalo, že se na ni kromě jejích rodičů přijely do Prahy podívat i dvě spolužačky z bývalé benešovské školy. V pololetí totiž přestoupila do teplýšovické malotřídky, kde se jí moc líbí. Jak by ne, vždyť na vysvědčení měla samé jedničky! A to prý ještě stíhá pomáhat s učením jedné spolužačky.

„Jsme velice mile překvapeni přístupem teplýšovických učitelů k žákům, tím, co všechno pro děti dělají. A předávání vysvědčení v Divadle Kalich bylo pro všechny neskutečným zážitkem. Samotné vystoupení bylo nádherné, k tomu nádherné kulisy, úchvatné kostýmy,

úžasná atmosféra...“ nešetřil slovy chvály Luciecín tatínek Roman Votruba. Podobné zakončení školního roku by podle něj mohla oběma malotřídkám závidět leckterá škola. „Vždyť kolika dětem se podaří ve školním věku si zahrát v opravdovém divadle?“, poznamenal. Navíc prý mnozí rodiče marně vzpomínali, kdy byli naposledy v divadle.

„Lucka zjistila, že ji hraní baví a tady měla úžasnou možnost si vše vyzkoušet a rovnou ve velkém divadle. Určitě ji vezmeme do Divadla Kalich na nějaké hezké představení. Paní ředitelce Charlottě Kurcové, dalším učitelům i dětem patří opravdu velký dík za úžasný kulturní zážitek, zpestření konce školního roku a za nespočet hodin věnovaných tomuto projektu,“ dodal Roman Votruba. Teplýšovická malotřídka podle něj se ctí dostala heslu „Škola hrou“, kterým se řídí.

jt

Petroupim v soutěži Vesnice roku 2014

Byla jsem pozvána jako zástupce svazku obcí CHOPOS, do kterého obec Petroupim patří od roku 2001, abych se zúčastnila představení obce Petroupim komisařům v soutěži Vesnice roku 2014. Pro Petroupim, stejně jako pro mě, to byla premiéra v této soutěži. A musím říct, že se tohoto úkolu všichni občané obce zhostili bravurně. Vezmeme to ale od začátku.

Když jsem do Petroupimi dorazila, panovala v kulturním domě, kde měla prezentace začít, značná nervozita, které neubralo ani zpoždění členů komise. Když komise nakonec dorazila, přivítal je pan starosta Jiří Černý před kulturním domem. Poté si vzal slovo jeden z členů komise a seznámil přítomné s pravidly prezentace obce. Nyní už se mohli občané Petroupimi pustit do připravovaného představení.

Nejdříve děti předvedly tanec a představení o sv. Martinovi v kulturním domě, kde bylo pro

➤➤➤

komisi připraveno drobné občerstvení. Poté se ujali slova zástupci spolků, mateřské školy a Církevní základní školy Archa, kteří měli jen pár minut, aby komisi přiblížili svou činnost u připravených tabulí s fotografiemi. Tady už občas musel některým mluvčím do prezentace vstoupit zvolený časoměřič, aby se vše stihlo v předepsaném čase.

Potom byla komisi ukázána hasičská technika a paní ředitelka základní školy ukázala komisařům provizorní sluneční hodiny a místo pro venkovní výuku, kde členové komise zasadili strom. Pak šli na obecní úřad a do školy, kde zrovna probíhala hudební výuka. Nešlo o hudební výuku, jak ji třeba pamatují já ze školy, kdy jsme jen seděli, pan učitel hrál na kytaru či

piano a my zpívali. Tady někteří žáci hráli na kytaru a ostatní zpívali. Komise se zcela spontánně k žákům přidala, začala s nimi zpívat a nechtěla odejít, dokud neskončí písnička.

Potom bylo komisi ukázáno sportovní hřiště. A za ním už začal hlavní bod prezentace. Lampionový průvod v čele se svatým Martinem na bílém koni. Je pravda, že kůň bílý nebyl, ale to bylo vysvětleno tím, že v zimě je kůň bílý a na jaře hnědý. Průvod pokračoval až ke královně Zimě, která všechny obdarovala mincí vyrobenou zvláště pro tuto příležitost. Nedaleko myslivny čekali myslivci a členové komise a všichni ostatní si tam mohli vyzkoušet střelbu z brokovnice nebo ze vzduchovky.

Vše bylo zakončeno obědem v podobě svatomartinské husy, která byla výtečná. Podle mého názoru se komisi v obci Petroupim velmi líbilo, protože z myslivny nijak zvlášť nepospíchala, přestože měla před sebou k návštěvě ještě dvě obce. I když je velmi těžké představit celou obec ve dvou hodinách, myslím si, že občanům z Petroupimi se nakonec vše povedlo a po odjezdu komise všem spadl kámen ze srdce.

Petroupimským se snažení vyplatilo – získali diplom za obecní kroniku.

Anna Půtová

Dveře rozhledny Špulka jsou otevřeny

Přesně rok poté, co byl na vrchu Březák u Lbosína položen základní kámen, nastal okamžik slavnostního otevření rozhledny s příznačným jménem Špulka.

První měsíc provozu ukázal, že vrch Březák u Lbosína bude velmi navštěvovaným místem. Každý den chodí na rozhlednu desítky až stovky lidí. O víkendech dosahuje návštěvnost až tisíce lidí. Pro veliký zájem byl u rozhledny otevřen prodejní a informační stánek.

Špulka určitě patří mezi nevšední stavby regionu. S vyhlídkou ve výšce 30 metrů se řadí mezi vyšší rozhledny. Zajímavostí kolem ní je nespočet a popsat vše v několika větách je prakticky nemožné. Špulka je zajímavá už svým ztvárněním. Ať se na ni podíváte zespodu nebo shora, vždycky vám bude připadat, že někam padá. Je to jeden veliký optický klam.

Nevšední je také kamenná mapa mikroregionu, nebo Venkovní kronika plná jmen lidí, kterým je Špulka blízka. Kdo se nebojí pohledu dolů, spatří kamennou miniaturu území 21 obcí, které po řadu let táhnou za jeden provaz. Zvláštní je určitě samotný tvar rozhledny připomínající špulku nití. Návštěvníci kladně hodnotí daleký výhled do všech světových stran. Za dobré viditelnosti jsou dokonce vidět Krkonoše. Poloha místa je v tomto ohledu výjimečná.

Samotný vývoj a následná realizace je velmi unikátní. Téměř pět let trval celý projekt. Poměrně dlouhý čas byl z dnešního pohledu zcela nezbytný. Jak šel čas, rozvinula Špulka kolem sebe dlouhou nit, na které je navlečena velmi početná skupina lidí, spolků a organizací. To je na celém projektu nejcennější.

Základní a technické informace:

- první myšlenka postavit v území rozhlednu – září 2009,
- výstavba rozhledny v letech 2013-2014,
- základní kámen položen 27. 4. 2013,
- slavnostně otevřena 26. 4. 2014,
- nadmořská výška rozhledny 532 m n. m.,
- poloha rozhledny: Středočeský kraj, mikroregion CHOPOS, osada Lbosín u Divišova, vrch Březák s nadmořskou výškou 533 m n. m.,
- maximální výška rozhledny 37,6 m (46,5 m s anténou a bleskosvodem),
- výška vyhlídky 30 m,
- průměr základny 10,8 m,
- průměr střední části rozhledny 3,5 m,
- průměr vyhlídkové plošiny 5,8 m,
- dřevo: tlakově impregnovaný smrk a modřín,
- průměr centrální ocelové roury 1 m,
- na vrchol vyhlídky vede 150 schodů, vlastně dnes už víme, že má o jeden schod navíc

Miroslav Kratochvíl

Noc kostelů 2014 v Lštění

V květnu se stejně jako dalších 1 426 kostelů, kaplí a modliteben v naší zemi otevřel návštěvníkům v rámci „Noci kostelů“ i kostel sv. Klimenta na Hradišti u Lštění. Letos to bylo podruhé a stejně jako loni na jaře akci uspořádala farnost Poříčí nad Sázavou ve spolupráci s Obecním úřadem v Lštění. Příchozí čekal nejen kulturní program, ale hlavně vzácná možnost zpomalení se a ztišení. A ještě něco navíc. Tím „navíc“ byla příležitost konečně si prohlédnout uklizenou a nově osvětlenou zvonici, ve které jsou zavěšeny dva zvony. Větší z roku 1508 má průměr 0,75 metru a nese reliéf sv. Petra, na menším o průměru 0,63 metru,

odlitém v roce 1601, je Panna Marie s Ježíškem. Osvětlení zvonice darovala obec Čtyřkoly, za což jí patří dík.

Program byl zahájen modlitbou za Noc kostelů. Poté následovalo asi půlhodinové povídání o historii místa. Veškeré informace organizátorům ochotně poskytl farní kronikář pan Vladislav Mareš z Poříčí. Návštěvníci se mimo jiné dověděli o důležitosti tohoto přemyslovského hradiště v raném středověku, o patronovi kostela, který byl třetím nástupcem sv. Petra na římském stolci a zemřel kolem roku 100 n. l. mučednickou smrtí na Krymu, o přestavbě původně gotického

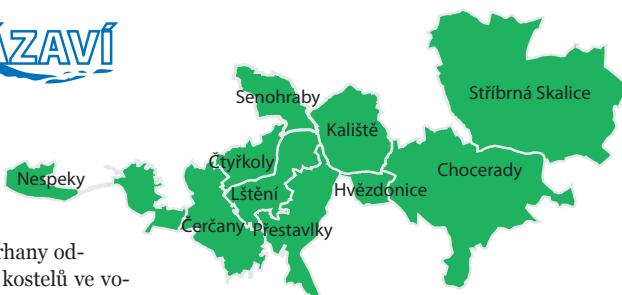

kostela na kostel barokní, jež mecenášem byl v roce 1731 konopištský Jan Josef z Vrtby, o tom, jak se v roce 1952 díky páteru Heřmanu Kejmarovi dostaly na Hradiště u Lštění varhany odsouzené ke zničení při likvidaci kostelů ve vojenském výcvikovém prostoru Hradiště u Kadaně.

A právě na tento cenný nástroj, kompletně zrekonstruovaný v roce 2006, večer zahrála studentka 5. ročníku Pražské konzervatoře Veronika Zemanová. Na příčnou flétnu ji doprovodila spolužačka Gabriela Žižková. Skladby Johanna Sebastiana Bacha, Georga Friedricha Händela, Jan Křtitele Vaňhala a dalších autorů byly v jejich podání hodinovým hlazením, ještě umocněným uklidňujícími plamínky svíček.

Osvěžením jistě bylo i následující vystoupení pěveckého sboru Mammas&Mammas, který vede členka Orchestru Opery Národního divadla paní Blanka Straňovská. Maminky z vesnic a městeček Ladova kraje zazpívaly na Hradišti již podruhé a opět měly veliký úspěch. Tentokrát se s posluchači podělily o písně Gordona Younga, Freda Fasserta, Johna Ruttera, Jamese Hetfielda či Galt Mac Dermota. A přivedly s sebou do tajuplného nočního kostela množství veselých, zvědavých a zvědavých dětí.

I přes nepřízeň počasí a právě probíhající volby si cestu do kostela sv. Klimenta našlo 78 návštěvníků. Někteří jen procházeli, chtěli za večer stihnout více kostelů, jiní zůstali od půl sedmé téměř

do deseti hodin. Mnozí byli uvnitř úplně poprvé, znali kostelík svítící nad Sázavou jako maják jen z dálky, z vlaku nebo auta uhánějícího ku Praze. Asi není třeba zjišťovat, jestli přišli za Pánem Bohem, za historií nebo za muzikou, na čaj a koláče nebo se jen schovat před deštěm. Je důležité, že přišli a společně se podařilo kostel sv. Klimenta naplnit světlem a teplem. Že místo, kam po staletí lidé přicházeli se svými radostmi i bolestmi, prosbami i díky, je stále živé.

Antonín Králík, Miroslava Králíková

Pohádkový les v Choceradech

V těsné blízkosti Chocerad je les, který za časů, kdy Chocerady náležely k panství Komorního Hrádku, býval knížecí oborou. Název Obora mu patří dodnes, i když plot dávno zmizel. V myslích choceradských dětí se ale pomalu usidluje jiné pojmenování – pro mnohé z nich je to prostě „les pohádkový“. Už osmým rokem se pravidelně v květnu v lese objeví tajemný vstup do pohádky a za ním děti najdou bytosti jinak nevidané.

Popud k uskutečnění první této akce vzešel v roce 2007 od tehdy nového vedení obce a úkolu se ujal členové TJ Sokol, kteří s dalšími dobrovolníky a za podpory obce akci pořádají dodnes. Cílem organizátorů bylo od začátku dát dětem zážitky, jaké běžně nepoznají. Snažíme se proto vymýšlet pro děti netradiční a zajímavé úkoly a společným pojitkem všech zastavení, kterých bývá minimálně 12, je příběh, takže děti se vlastně přímo zapojují do děje pohádky. Přemýšlíme vždy, jak se při účasti mnoha desítek dětí vyhnout nevyhnutelnému – kumulování dětí ve frontách, nervozitě rodičů... V prvních letech jsme měli hodně špatných zkušeností s rodiči, kteří děti popoháněli stylem: „Děle, honem, ať už můžeme jít dál, ať už konečně do-

staneš tu odměnu“. Máme radost z toho, že dnes už naprostá většina přijímá s povděkem fakt, že si chceme s dětmi hrát, vyprávět jim příběh, do kterého se mají vžít. Rodiče už nespěchají a nechají děti prožívat pohádku a všechno to nevědní, co je pro ně nachystáno.

Pohádkovou atmosféru dotvářejí kulisy a různé rekvizity a samozřejmě se toto vše neobejde bez spousty lidiček, kteří jsou ochotní navléci na sebe pohádkové kostýmy a hrát s dětmi tak trochu divadlo. A že jich není málo – zapojují se všechny věkové generace, včetně dětí, dohromady tak 35–40 lidí.

Letos jsme jako námět využili jednu z Ladových Nezbedných pohádek, a děti tak plnily pohádkové úkoly s cílem vysvobodit z pekla hodného mládence Honzu. U startu děti našly sudičky, které je uvedly do pohádky, díky pohádkovým babičkám a hodné čarodějce Kanimůře se postupně dozvěděly, jak se bezpečně dostat do pekla. Čekala je pak dlouhá cesta zmoklým lesem, kde měly získat ochranný talisman. Pomáhaly pohádkovým bytostem a překonávaly překážky, aby nakonec s pracně získaným talismanem mohly na košťátku „doletět“ do pekla – pomocí oblíbené lanovky. Některé děti se do pohádky tak vžily, že byly zklamané z toho, že s nimi Honza z pekla neodešel...

Pohádkový les je krásná práce s lidmi pro lidi. Zpočátku jsem si někdy kladla otázku, zda má smysl věnovat tolik energie jedinému dni, ale teď už vím, že smysl je v tom veliký – prvotní cíl byl samozřejmě zážitek pro děti, současně s tím ale jde i o utváření společenství lidí, kteří dohromady dokážou něco hezkého udělat pro druhé. A to je možná smysl stejně podstatný.

Klára Růžicková

Nad stránkami kroniky obce Tisem

Není nad to začít se do obecní kroniky. Ve zkratce vás provede desetiletími i stoletími míst – důvěrně známých i neznámých. Prozradí hodně nejen o lidech, jejich zálibách a starostech, ale také o politické situaci, hospodářství nebo počasí. Chcete vědět, kdo se v daný rok narodil, zemřel, oslavil svatbu, začal stavět dům...? Zalistujte kronikou. A mnohdy nemusíte opustit ani zdi svého bytu. Stačí sednout k počítači, nalistovat správnou stránku a pustit se do vzpomínání. Třeba tak, jak to mohou udělat obyvatelé a příznivci Tismi, malé obce ležící pár kilometrů od Neveklova. Na jejích webových stránkách se můžete vrátit do historie až k roku 1893. A to díky Miroslavu Hruškovi, který vedl obecní kroniku v letech 1996 až 2012, a který veškeré starší záznamy přepsal do elektronické podoby.

Díky němu, a především jeho předchůdcům na postech kronikářů, se tak můžete dočíst například o kruté zimě v roce 1929, kdy sněhová pokrývka vysoká kolem půl metru ležela v obci 80 dní – až do 22. března, o násilném vystěhování Tismi a celého regionu v roce 1943 nebo o uzavření místní školy v roce 1963. Zajímavé jsou také statistiky kulturního života v obci. Při jíždě sem putovní kino, hráli místní ochotníci, vyjíždělo se na zájezdy, v provozu byla knihov-

na, pořádaly se taneční zábavy, plesy, akce pro děti...

Za vším hledej hasiče

Společenský život se v obci nezastavil ani v současnosti. „Máme tady hasiče, družstvo mužů a žen, jsou dost aktivní, pomáhají zajišťovat také akce pro děti,“ říká starosta Bohuslav Čermoch. Pravidelně pořádají Dětský den, karneval, fotbalový turnaj nebo akce pro ženy či důchodce. „Zájem je velký. Překvapilo mě například, kolik lidí přišlo, když jsme loni poprvé rozsvětili vánoční stromek,“ dodal starosta. Oblíbený je podle něj i buřtochod – pochod s opékáním buřtů, který pořádají na konci prázdnin. Hasiči se mohou scházet v klubovně v hasičské zbrojnici, kterou loni opravili. „Někdo už tam vyrazil dveře. Nic sice neukradl, ale poškodil to,“ posteskl si starosta.

Peněz nazbyt obec nemá

Rozpočet obce s 222 obyvateli není velký, pohybuje se kolem 2,2 milionu korun. Na velké investice jí proto peníze nezbývají. „Opravujeme místní komunikace, máme obecní vodovod. Kanalizace a plynofikace jsou ale pro nás nereálné, museli bychom na ně získat dotaci a to je těžké,“ vypočítal starosta. S pomocí dotace vybudovali například na zahradě u obecního úřadu hřiště s prolézačkami pro nejmenší děti a plánují ještě postavit víceúčelové sportoviště. Požádali také o finanční příspěvek na úpravu místní komunikace. Podle starosty je obec schopna uhradit spolupráci z vlastních zdrojů,

protože má naspořeno kolem tří milionů korun. „Vybudovali jsme přívod elektřiny k vodojemu a hydranty. Jsou to menší výdaje, na větší bychom si museli půjčit, a to zatím nechceme,“ dodal.

Lidé z Tismi přesto neodcházejí. Územní plán počítá i s rozvojem bytové zástavby, většinu pozemků vlastní dva soukromí majitelé. Obec má osm parcel pro výstavbu rodinných domů, které nyní nabízí k prodeji. Upřednostňuje prodej pozemku jako celku, na své náklady už zajistila projekty na inženýrské sítě. „Jejich vybudování by přišlo na miliony korun a návratnost by byla dlouhá. Navíc v okolí je stavebních parcel dost a zájemců zase tolik není,“ poznamenal starosta.

Obchod ve vsi není, střídali se v něm nájemci, až ho ten poslední kvůli nezájmu zákazníků zavřel. V obci chybí větší zaměstnavatel, většina obyvatel proto za prací dojíždí do větších měst v okolí nebo do Prahy a tam si i nakoupí. Starosta se přesto o budoucnost Tismi nebojí. „Je tady klidné, čisté prostředí,“ zdůvodňuje. Vrásky na čele ale obci přiděluje navržená trasa budoucí dálnice D3, která má spojit Prahu s jihem Čech. Měla by vést nedaleko obce, ta s tím ale nesouhlasí a v boji ji podporuje i většina obyvatel.

Pohled do historie

Podle starých zápisů byla Tisem takzvanou svobodnickou obcí. Pravděpodobně pomáhala

strážit nedaleký hrad Kožlí, a díky této službě už nemusel plnit další povinnosti k panstvu. Hrad Kožlí byl totiž postaven na málo chráněném místě a k obraně měl dva příkopy plněné vodou z rybníka, kterým protékaly Janovický a Tisemský potok. Na jižní straně zříceniny Kožlí je ještě patrná hráz rybníka. Rybník byl majetkem panství a u hráze byla chalupa, na kterou si páni dosazovali uživatele, kteří se zároveň o rybník starali. Po dobytí a rozboření hradu Kožlí v 15. století pozbyla Tisem svého strážného významu a stala se poddanskou obcí.

Hrad Kožlí je jedním z turistických cílů v okolí Tismi. Přestože z něj zbyly jenom rozvaliny, kvůli svému romantickému položení je stále vyhledávaným místem. Přístupovou cestu k němu nechala před třemi roky obec Tisem upravit.

jt

Jak mě šklubánky přivedly k podnikání

Je tomu přes rok, co jsem si otevřela malý obchůdek v centru Benešova s potravinami od farmářů z okolí. Od farmářských potravin k obchůdku to byl jen jeden impuls a malý krůček, zajímavější však je, jak jsem se vůbec dostala ke kvalitním potravinám.

Většinou to bývá touha po kvalitě, snaha vyživovat sebe a potomky zdravě nebo prostě jen trend, mě ale k potravinám od farmářů dovedla láska a recept na babiččiny šklubánky. On to ani nebyl recept mojí babičky, ale babičky mého milovaného manžela. A nebyly to ani obyčejné šklubánky, nýbrž šklubánky zámecké, na kterých si pochutnávala paní kněžna.

A jak se to vůbec semlelo? Když jsem se vdala, tak se má rodina rázem rozrostla na čtyři členy,

což pro mě znamenalo větší záprah v kuchyni. Nejen v tom, že další tři hladové krky se hůře nasýtí, takže jsem musela vařit a péct větší porce a častěji, ale také v tom, že každý má trochu jiné choutky, a proto nebylo vždy snadné vybrat recept, který by chutnal všem.

Manžel mi proto doporučil recept své babičky, která v zámecké kuchyni vařila pro značný počet lidí, ale také získala nenahraditelné zkušenosti od jiných zámeckých kuchařů. Byl to prostý recept na prosté šklubánky. Proti nim doma nikdo nic nenamítal, a proto se zdály být skvělou volbou.

Naneštěstí jsem je podcenila. Ukázalo se, že zvládnout tento prostý recept nebude tak snadné. Neustále jsem sklízela milosrdnou, ale přesto bolestivou kritiku typu: „Máš to dobré, ale babička šklubánky dělala lépe.“ Neustávala jsem ve své snaze uspokojit svou drahou polovici. Osobně si myslím, že jsem dělala pokroky a zlepšovala se, ale nikdy to nestačilo.

Až jednoho dne jsem se nechala uprosit jednou selkou s kravičkou a koupila si od ní džbánek mléka a nějaké brambory. Z toho jsem připravila šklubánky a s napětím čekala, jaký verdikt má rodina vyneše. Nikdy nezapomenu na tu chvíli, kdy manžel přemlask a řekl: „No, tak právě jsi uvařila jako zámecká kuchařka.“

Tehdy mi to všechno došlo a zdálo se to být jasné. Nesoupeřila jsem s nějakou talentovanou kuchařkou, ale s prostou vesnickou panímámou, která měla neustále přístup k potravinám, které vzešly z píce a tvrdé práce rolníků. Žádné chemické zjednodušování a urychlování, žádný chov na kvantitu v krátkém čase. To byl recept, jak potěšit mé milované osoby.

A právě tato láska vedla k mému zájmu o regionální malé farmáře s kvalitní a zdravou produkcí. Odtud to pak byl již jen ten zmiňovaný krůček k otevření vlastního obchůdku, abych k takovým potravinám měla jednodušší přístup a mohla ho poskytnout i ostatním, kteří chtějí připravit svým blízkým chutné, kvalitní a v neposlední řadě zdravé pokrmy nebo sami sobě trochu zlepšit život.

Jak říká Sokrates: „Jím proto, abych žil, nežiju proto, abych jedl.“ Když už tedy jíst musíme, tak ježme kvalitně proto, abychom kvalitně žili!

Zajímá-li Vás, jak takový prostý zámecký recept na šklubánky vypadá, tak jej přikládám:

700 g brambor (co nejvíce škrobové, takzvaný typ C, zelinář jistě rád poradí)

250 g hrubé mouky (vaření je kreativní umění, takže můžete zkusit jiné typy, ale pozor, abyste to nepřehnali)
sůl, kmín

Postup: Oloupané a nakrájené brambory zalijeme z poloviny vodou. Osolíme, přidáme kmín, je-li libo. Vaříme do změknutí. Do téměř uvařených brambor naděláme důlky a vše zasypeme moukou. Necháme na malém plaménku nebo okraji plotny několik minut propařit. Nakonec promícháme šfouchadlem na brambory nebo ponorným mixérem. Lžící namočenou v sádle trháme šklubánky a podáváme podle chuti strávnicka. Je možné je jíst s mákem nebo skořicí, s uzeným masem a cibulí nebo se smetanovou houbovou omáčkou. Lze je podávat i další den, v takovém případě je osmažíme na sádle a můžeme podávat třeba jako přílohu.

Dobrou chuť a příjemný zážitek přeje Farmářský dvorek u Kešnerů.

Na návštěvě v klášteře sester trapistek v Poličanech

Připadáte si zde jako v jiném světě. Na hony vzdáleném spěchu, stresu a ruchu městského života. Vzduch, který tu dýcháte, se zdá být čistší, nebe modřejší, slunce jasnější. Ticho přerušuje jen cvrlikání ptáků. Oáza pro duši, napadne vás. A tak trochu začnete závidět místním obyvatelkám – jejich klid, pokoru a věčný úsměv. Vítejte v trapistickém Klášteře Naší paní nad Vltavou v Poličanech. A nenechte se zmást vžitou představou o neprostupných zdech podobných zařízení. Protože poličanský klášter má dveře (i srdce sester trapistek) otevřeno veřejnosti (dům pro hosty a část klášterního kostela jsou vyhrazené hostům).

„V České republice a v kraji Posázaví jsme se setkaly s nesmírně vřelým přijetím a s velkou ochotou a velkorysostí mnoha lidí. Seznam přátel, kteří nám pomáhali jak v začátcích, tak nyní, je dlouhý, a je to pro nás jedním z dalších zna-

mení toho, že Pán žehná tomuto svému dílu,“ říká sestra Simona a dodává: „Všechny kláštery našeho řádu jsou vloženy do ochrany Panny Marie a jsou jí pod různými názvy zasvěceny. Když jsme pro náš klášter vybraly název „Naší Paní nad Vltavou“, chtěly jsme tak vyjádřit, že Panně Marii zvláštním způsobem zasvěcujeme celý tento kraj, za který se modlíme a jehož součástí jsme se staly,“ dodala. Dvě národnosti ve zdejší komunitě podle ní symbolizuje i socha Naší Paní nad Vltavou, která se nachází uprostřed rajské zahrady kláštera. Jedna její část je vyrobená z italského, druhá z českého mramoru. Podstavec, na kterém Panna Marie stojí, má tvar pohyblivé vlny, která představuje řeku Vltavu, symbol českého národa a země. „Je výmluvným symbolem našeho úkolu a naší sounáležitosti s tímto krajem,“ konstatovala sestra Simona.

Z Itálie do Čech

Jak se řád trapistek dostal z Itálie až k Vltavě? „Nejprve „přišla“ Česká republika do našeho mateřského kláštera v Vitorchianu, který

➤➤➤

v 90. letech minulého století přijal několik českých dívek, jež se rozhodly pro mnišský život a vytrvaly v něm,“ vzpomněla sestra Simona. Impulsem k příchodu řádu do České republiky pak bylo pozvání bývalého pražského arcibiskupa Miloslava Vlka. „Podstatným důvodem, proč jeden klášter zakládá další klášter, je misionářské poslání, tj. touha, aby další lidé mohli poznat naše charisma a měli možnost žít mnišský život, a abychom za národ, ke kterému přicházíme, mohly obětovat naše modlitby a naši přítomnost,“ vysvětlila sestra Simona. Řád trapistek obvykle staví kláštery v místech odlehklých od civilizace. Podstatnou částí života jeho sester je také manuální, často zemědělská, práce. Je pro ně proto důležité mít možnost obdělávat pole a sady kolem kláštera. Všechny tyto podmínky krajina v okolí Poličan splnila a přidala ještě něco navíc – svou krásu a malebnost.

Klášter byl dostavěn v roce 2010, o rok později k němu přibýlo pracovní křídlo. „V červenci 2012 kardinál Miloslav Vlk slavnostně posvětil klášterní kostel, což bylo pro nás důležitým okamžikem v procesu zapuštění kořenů v této krajině,“ říká sestra Simona. Kostel je otevřen poutníkům a hostům, kteří se mohou zúčastnit liturgie mnišek v části kostela vyhrazeném veřejnosti. „Máme také, dle benediktinské tradice, velký dům pro hosty, kde přijímáme kohokoliv, kdo má zájem strávit nějakou dobu v tichu a pokoji tohoto údolí. Dívky, které chtějí poznat náš život blíže, mohou kromě účasti na modlitbách také pracovat s jednou z mnišek v zahradě,“ dodala sestra Simona.

Součástí domu pro hosty je malý obchod, v němž jsou k zakoupení například sušenky, které vyrobily sestry trapistky podle tradičních italských receptur, oplatky Kláštera Naší Paní nad Vltavou, med, obrázky, pohlednice a ručně psané (malované) ikony z dílny zdejších sester trapistek. Sortiment doplňují mnišské produkty jiných klášterů z Čech, Itálie a Francie, mimo jiné marmelády, čokolády, bonbony, různá kosmetika, hořčice, výrobky ke snídani nebo bylinné čaje.

Modlitby a práce

V klášteře v současnosti žije 21 sester. K devíti sestrám zakladatelkám, pocházejícím z Čech, Maďarska a Itálie, se v uplynulých letech připojily další dívky z různých částí České republiky a ve svém poslání vytrvaly. Zájem přijít do kláštera „na zkoušku“ už projevilo mnoho dalších děvčat z České republiky, Polska a Slovenska.

Život v trapistickém klášteře má daný řád. Sestry vstávají už v 3:40 a v 4:00 zahajují liturgickou modlitbu. „Nově přichozí si postupně na tento denní rozvrh zvyknou, protože času na spaní je dost (chodíme spát brzy večer), a také proto, že hodiny noční modlitby jsou velmi krásné,“ popsala sestra Simona. Po ranní modlitbě následuje čas na rozjímání nad Písmem svatým nebo nad dalšími duchovními knihami. V době mezi 5:30 a 7:15 je možné jít na snídani. V 7:15 následuje modlitba ranních chval spojená se mší svatou, která je nejdůležitější chvílí dne. Po ní si jdou sestry vyslechnout do kapituly úryvek z Řehole a slova převorky. V 9:00 následuje modlitba terci. Všechny liturgické modlitby jsou zpívané, a to buď v češtině, nebo v latině (gregoriánský chorál). Po modlitbě terci nastupují sestry do práce. Některé píšou (malují) ikony podle tradičních technik a s použitím skutečného zlata, vyrábějí pohlednice a různá přání, pečou sušenky a další potravinové produkty, pečují o ovocné sad, starají se o květinové záhony zyzopu, levandule a echinacey, vyrábějí med.

„Na živobytí si vyděláváme vlastníma rukama, jak to píše svatý Benedikt ve své Řeholi. Mnišství hodnotí manuální práce jako znamení důstojnosti člověka, který spolupracuje na Božím stvořitelském díle, a tak kráčí po cestě vlastního sjednocení a znovunalezení své pravé identity. Proto je při výběru činností, která se vykonává k zajištění živobytí, kromě místních podmínek důležitým kritériem, aby vybraná práce pomáhala co nejvíce respektovat takový hluboký smysl,“ uvedla sestra Simona.

Po ranní práci následuje v 12:15 modlitba sexty. Po obědě pak mají sestry volnou hodinu, během níž některé chodí na procházku po okolních loukách a lesích, jiné si čtou v rajské zahradě nebo se setkávají s převorkou. V 14:15 se scházejí v kostele na liturgické modlitbě nony a pak se vrací do práce nebo ke studiu. V 17:15 následuje modlitba nešpor a půlhodina tiché modlitby v kostele a po večeři v 19:15 modlitba kompletáře. Den se uzavírá zpěvem Salve Regina před vel-

kou sochou Panny Marie umístěnou v presbytáři, jak je tomu ve všech cisterciáckých kostelích.

Název trapisté je odvozen z francouzského kláštera La Trappe, kde Jean Armand de Rancé (1626–1700) uskutečnil reformu cisterciáckého řádu, k níž se připojilo mnoho dalších klášterů, které se později sjednotily v Řádu cisterciáků přísnější observance (OCSO). Trapisté nepřijímají díla apoštolátu a jejich hlavní „činnost“ je modlitba. Řád je rozšířen na všech kontinentech, v současnosti má 102 mužských a 76 ženských klášterů.

Více informací o řádu trapistek zájemci získají při osobní návštěvě poličanského kláštera, prostřednictvím e-mailu sestrytrap@gmail.com, na telefonních číslech 312 312 004 a 731 604 168 nebo na webových stránkách www.trappiste-vitorchiano.it/storia-fondazioni-nasi-pani-cz.asp, blog pro ikony: <http://trapistky-trappiste.blogspot.it/>.

jt

Svět výtvarnice a kastelánky Magdaleny Stárkové Timplové

Za dřevěnými dveřmi muzea v Týnci nad Sázavou se ukrývá úplně jiný svět. Svět plný fantazie, zručnosti, důvtipu, nápadů i dobrého vkusu. Už tři roky mu vládne kastelánka Magdalena Stárková Timplová. Tady, pod dohledem netopýřů přespávajících v sousední gotické věži, dohlíží na expozici pověstné týnecké kameniny, provází návštěvníky románským sklepem, připravuje výstavy a koncerty, přemýšlí o námětech pro vlastní uměleckou tvorbu i o úplně obyčejných věcech – třeba co připraví svým třem dětem k večeři.

Po vzoru svého otce malíře Václava Stárka už od dětství malovala. „Od malička jsme se sestrou sledovaly jeho tvůrčí proces, brzy nám dal do ruky štětec. Hodně ovlivnil naše životní cesty – sestra vystudovala konzervátorství a restaurátorství, já grafickou úpravu tiskovin. Zuzitkuji to v nynější práci, sama vytvářím plakátky a letáčky na akce muzea,“ říká. K malování tíhla už na střední škole, jeho prvky vkládala i do grafické tvorby. „Pak se pro mě najednou malování stalo prioritou. Intenzivně se mu věnuji posledních asi 16 let, stalo se pro mě životní nutností, nedovedu si představit, že bych nemalovala,“ dodala.

Život jako nekonečná inspirace

Inspiraci pro své obrázky hledá v životě. „Nikdy nevím, co mě inspiruje, může to být cokoliv, když čtu nějakou knihu nebo báseň, stačí třeba věta, spojení dvou slov a už mě z toho dokáže naskočit v hlavě obrázek. Moc mě inspiruje příroda, kterou miluju,“ dodala. Na spoustě jejích obrázků jsou kočky. „Ve sku-

tečnosti ale žádnou nemám, protože syn je alergik. Kočky mám strašně ráda, jsou to úžasní tvorové – už jen třeba to, jak se pohybují. Máme se od nich hodně co učit. Namalovala jsem jich stovky. Kočka byla i na mém prvním obraze, který jsem namalovala už na střední škole a který nastartoval moji malířskou kariéru. Byla jsem tenkrát moc ovlivněná malířem, ilustrátorem a spisovatelem Petrem Síssem, byla jsem zhloubaná do jeho knížky Tři zlaté klíče, moc se mi líbila, vnitřně mě zasáhla. Najednou jsem namalovala první obrázek a už to šlo samo,“ popsala.

Občas prý „opisuje“ i od svých dětí. Třeba od syna Gabriela, který také hezky maluje. V současnosti se například rád dívá na japonské seriály, které pak přenáší do svých obrázků. „První obrázek, ke kterému mě inspirovala dětská kresba, jsem namalovala už před deseti lety. Tenkrát jsem měla jenom Johanku, bylo jí asi pět, když nakreslila zvířátka jdoucí pouští. Mě to inspirovalo k obrazu Pochod zvířátek. Odjakživa se mi líbily dětské kresby. Miluju, jak děti kreslí, a ony umí všechny kreslit, miluju jejich bezprostřední vyjádření předtím, než se naučí malovat,“ dodává. „Pomamila“ se i nejstarší Johanka, píše i knížky, které si sama ilustruje. Něco stále vytváří také šestiletá Julinka. „Teď razí heslo, že tvoření je její život. Slepila třeba 15 čtvrtek a nakreslila na ně postavičky z dětského seriálu. Pořád něco maluje i ve školce, už mě paní učitelky upozornily, že má velkou spotřebu papíru,“ směje se Magdalena Stárková Timplová.

Její obrázky jsou pohlazením po duši, plným radosti a optimismu. „Nechci do nich dávat nic negativního, protože ve světě kolem nás je špatného už dost,“ říká. Přesvědčit se o tom mohou návštěvníci jejích výstav. Zhlédnout je mohli například v Praze, Benešově, Táboře, Františkov-

vých Lázních, Chlumci nad Cidlinou..., ale také v Japonsku, kde vystavuje každoročně už deset let. A víte, o které obrázky mají obyvatelé země vycházejícího slunce největší zájem? Překvapivě o ty „kočičí“. Magdalenyiny obrazy visí v mnoha soukromých sbírkách v Čechách i v zahraničí. V současnosti jsou ke zhlédnutí v muzeu v Týnci nad Sázavou – výstava nazvaná výstižně Můj svět tady bude k vidění do konce července. „Ne-vystavuji ale za každou cenu, nechávám si čas na malování, nejsem výtvarník, který by musel mít každý měsíc výstavu. Navíc mě stresují ver-nisáže,“ přiznala.

Z Prahy do Týnce nad Sázavou aneb Z výtvarnice kastelánkou

Na hradě v Týnci nad Sázavou je prakticky „doma“. Jak se vlastně holka z Prahy dostala do Posázaví a jak se z výtvarnice stala kastelánkou? Vyrůstala v Praze u Vltavy, v domě pod skálou. V dospívání se s rodiči přestěhovala do staré kovárny v Rudolticích u Vrchotových

Janovic. Další přestupní stanicí byla Prosečnice, pak zakotvila v Týnci nad Sázavou. „Tady bych už ráda zůstala. Posázaví miluju. Když vyjdu doma na terasu, vidím všude kolem lesy. Nedávno jsem šla s dětmi pěšky lesní stezkou na Zbořený Kostelec. Je to úžasné, že za deset minut jsme v přírodě. Neumím si představit, že bych se teď vrátila do Prahy,“ říká.

Když se tehdy před lety přestěhovala do Týnce nad Sázavou, vznikl tu zrovna divadelní spolek Netopýr. Přihlásila se do něj a svůj talent zúročila při výrobě kulís. Ochotníci hráli na týneckém hradě, pomáhala jim mimo jiné připravovat tradiční letní divadelní scénu a další akce, tamní prostředí jí proto nebylo cizí. Když byl vypsán konkurz na kastelánku, přihlásila se a vyhrála. „Baví mě to, při práci zúročím všechno, co umím – malování, grafiku, organizační talent. Jsem spokojená, velkou odměnou pro mě je, když výstavy, které připravím, se lidem líbí, když se k nám vrací a baví se,“ dodala.

Je šťastná, že se jí práce stala koníčkem a že ji dokázala skloubit s malováním. „Jsem za to vděčná, plno lidí to tak nemá, chodí nešťastní do práce, já ale práci i malování miluju,“ říká. Všechn volný čas pak může věnovat dětem.

Magdalena Stárková Timplová vystudovala Střední průmyslovou školu grafickou. Od roku 1992 se věnovala grafickému designu, tvorbě loga a firemních stylů, od roku 1997 se zaměřuje převážně na volnou tvorbu. Zabývá se malbou, keramikou, malbou na sklo, užitou grafikou a ilustrací. Její obrazy zdobí také mateřské školy v okolí Týnce nad Sázavou a v Olbramovicích.

Projekt Jankow 1645 připomene odkaz nejkrvavějšího střetu třicetileté války

Do autentického prostoru bojiště u Jankova se po 370 letech znovu vrátí vojáci. Přípomenu výročí bitvy z roku 1645, která byla jedním z nejkrvavějších střetů třicetileté války. Vzpomínkové akce začnou letos na podzim a potrvají do června příštího roku. Přípravují je společně město Votice, obce Jankov, Ratměřice a Neustupov, Vlastivědný klub Votice, Historický klub Týnec nad Sázavou a spolek Císařský regiment.

„Stěžejní akce se uskuteční v březnu 2015, kdy si 370 let od tragické bitvy připomeneme v autentickém prostředí mezi Jankovem a Ratměřicemi. Vojáci, kteří se sem sjedou, se potom vydají na pochod do Brna. Půjdou po stopách švédské armády, která tehdy z Jankova zamířila na Vídeň,“ řekl starosta obce Ratměřice Viktor Liška. Po regionu bude příští rok také putovat výstava velkoplošných fotografií s tématem bitvy. V rámci vzpomínkových akcí se uskuteční mimo jiné turistický pochod, výstava, sympozium nebo otevření nové tematické expozice ve votickém klášteře.

Na trasu tradičního Pochodu po stopách bitvy u Jankova se turisté vydají v červnu 2015. Na rozdíl od předchozích ročníků si budou moci během svého putování prohlédnout dobové tržičky a historickou vojenskou techniku. V září se bude konat populární odborné sympozium, které bude mít na programu přednášky pro odborníky i komentované prohlídky bojiště pro širokou veřejnost.

Do poloviny příštího roku by se mělo v klášteře Františka z Assisi ve Voticích otevřít informační centrum a expozice o Švéděch v Čechách a třicetileté válce. Město získalo na opravu západního křídla kláštera dotaci z Regionálního operačního programu Střední Čechy ve výši 85 procent uznatelných nákladů, tedy zhruba 35 milionů korun.

Bojiště prozkoumají příznivci archeologie

Nové klášterní muzeum bude prezentovat také výsledky výzkumu bojiště mezi Jankovem a Ratměřicemi, který zahájili pracovníci společnosti Geo-cz a členové sdružení Naše historie. „Prvním, na čem jsme začali dělat, je hledání a lokace zaniklé kaple nebo kostela sv. Marka. Je vyobrazen na historických rytinách ze 17.

století, ukazují vždy v popředí bojiště návrší s kostelíkem. Kaple nebo kostel zanikl ještě před klasickým geodetickým mapováním, takže nemáme kartografický podklad, žádnou mapu, kde by byla poloha kaple zaznamenána. Naším úkolem bude zjistit, zda kaple opravdu existovala, a pokud ano, pak určit místo, kde přesně stála,“ uvedl geofyzik a příznivce archeologie Jiří Šindelář.

Druhým úkolem bude podle něj lokalizovat místo, kde padl generál Götz. Potom se chtějí zaměřit na prostor, v němž tábořil švédský zásobovací oddíl (trén) vyplněný císařskými vojáky. „Mohla by tam být spousta zajímavých věcí, které by se mohly hodit do expozice,“ dodal Jiří Šindelář. Pokusí se taky odhalit hromadný hrob, o kterém hovoří místní, aby se na něm mohla postavit kaple jako pietní místo.

Sdružení Naše historie založili pracovníci bývalé geodetické kanceláře, které baví historie

a řešení záhad. „Nejsme archeologové, zabýváme se nedestruktivními metodami průzkumu. Nebudeme dělat odkryvy ani klasické archeologické výzkumy, spíš přímo cílenou malou ověřovací sondáž, která by měla jednoznačně potvrdit indicie, které zjistíme přírodovědnými metodami,“ popsal Jiří Šindelář s tím, že už se domluvili na spolupráci s Muzeem Podblanicka. Bitva u Jankova je podle něj zajímavým, ale opomíjeným okamžikem v našich dějinách. „Zaměřujeme se právě na řešení podobných záhad. Povedlo se nám už třeba objevit a rozluštit záhadu rožmberské hrobky, podíleli jsme se na průzkumu původní hrobky Karla IV. na Pražském hradě,“ dodal Jiří Šindelář.

Tragickou bitvu popisuje kniha Jankow 1645

Tragickou událost evropských dějin, bitvu u Jankova, popisuje také nová kniha Jankow 1645, kterou vydal Historický klub Týnec nad Sázavou v rámci projektu Třicetiletá válka. Jeho součástí je virtuální muzeum na www.30letavalka.eu. Je v něm ke zhlédnutí více než 500

mědirytin s tematikou třicetileté války, které jsou ve sbírkách hradu Český Šternberk a které byly s laskavou podporou jeho majitele Zdeňka Sternberga převedeny do digitální podoby. Sbírku, včetně jejího podrobného katalogu, vytvořil otec nynějšího hradního pána Jiří Douglas Sternberg v letech 1908–1914.

„Bitva u Jankova neměla pro české země tak silný historicko-politický kontext. Z našeho pohledu se tudy jen prohnala švédská armáda. Postavila se jí císařská armáda, se kterou jsme neměli takovou sounáležitost. Pro historika zabývajícího se třicetiletou válkou, respektive její vojenskou částí, je však bitva u Jankova velká výzva. Nebyla typickým střetem konfliktu, byla velice chaotická, zasazena do složitého terénu a v mnoha věcech novátorská,“ řekl autor knihy Tomáš Koch. Rád proto přijal nabídku, aby svým textem doprovodil „hrané fotografie“ z bojiště. S výjimkou několika odborných článků totiž podle něj o bitvě u Jankova dosud nevyšla souhrnná publikace.

Knižní „živé obrazy“ z bitvy jsou dílem fotografů Jaroslava Pelíška, Michaely Wecker, Davida Kočího a Barbory Šullové. „Poděkování patří 50 členům klubů vojenské historie, bez jejichž

našedení by fotografie nevznikly. V publikaci je 60 snímků, nafotili jsme jich ale přes 600,“ popsal editor a režisér fotografických scén Jaroslav Pelíšek. Fotografie vznikaly v autentickém prostředí u Jankova a Ratměřice a u Staré Pošty nedaleko Brna.

Publikace vyšla v nákladu 500 kusů a je neprodejná. V tištěné podobě je k dispozici v regionálních knihovnách, v elektronické podobě je k nahlédnutí na webových stránkách projektu Třicetiletá válka v Posázaví, společnosti Posázaví o.p.s. a hradu

Český Šternberk. Pro velký ohlas se však připravuje dotisk a následný prodej. Podrobnosti jsou na www.historickyklub.cz.

U Jankova se 6. března 1645 strhla jedna z největších a nejkrvavějších bitev třicetileté války na českém území. Švédská vojska generála Lennarta Torstenssona zde porazila císařské oddíly. Jankovská bitva předznamenala konec válečných útrap. Definitivní tečku za nimi udělalo uzavření vestfálského míru 24. října 1648.

jt

Sdružení Sport pomáhá postiženým sportovcům

Plavání, atletika, bocca, přehazovaná, malá kopaná i přespolní běh byly na programu květnových Sportovních her, které pořádalo na Nové Živošti Sdružení Sport ve spolupráci s Centrem sociálních služeb (CSS) Tloskov. Akce

určená pro sportovce s mentálním postižením a kombinovanými vadami se uskutečnila už pětadvacáté. Přijelo na ni 282 účastníků. „Stovka z nich byla z Centra sociálních služeb Tloskov, které se snažíme podporovat tím, že neplatí startovné. Přijíždějí k nám ale závodníci z celé republiky a zveme i přátele ze Slovenska. Většinou jsou to klienti zařízení s celoročním pobytem nebo denních stacionářů, kteří pravidelně sportují. Těší nás, že si hry na Živošti nechťejí nechat ujít,“ řekla předsedkyně Sdružení Sport Radka Jiroušková.

První den her byl ve znamení plavání. Závodní atmosféra panovala ve velkém bazénu v Měříně, kde se uskutečnilo klání v plavání a sjezdu na toboganu. Sportovci s vyšší mírou podpory se účastní tzv. přizpůsobených disciplín v Tloskově, kde je bazén s posuvným dnem a může se přizpůsobit potřebám jednotlivých závodníků.

Součástí sportovních her byla také soutěž „Zkus, co dokážeš“, která je přizpůsobena lidem s vysokou mírou podpory. Obsahuje atletické disciplíny, které vycházejí z principů hnutí speciálních olympiád. Na velkém prostranství byla stanoviště 15 disciplín, u každé z nich sportovcům pomáhal dobrovolník. Kromě jednotlivců soutěžili i čtyři až osmičlenné kolektivy. „Snažíme se, aby si klienti uvědomili, co je to týmová spolupráce,“ dodala Radka Jiroušková. Součástí her byl také zábavní program v podobě prezentace středočeských záchranářů a Rádía Blaník

se zpěvačkou Magdou Malou, večerní diskotéky a malého ohňostroje.

Sportovní hry bývají podle Radky Jirouškové také společenskou událostí. Potkávají se zde přátelé a známí, kteří nemají šanci se během roku vidět. Přijíždějí sem už děti od osmi let. „Děti je však málo, protože jich v zařízeních celoročního pobytu moc není. Spolupracujeme ale se školami – pravidelně k nám jezdí pražská speciální škola Chotouňská, benešovská ZŠ Praktická a děti z denního stacionáře tloskovského Centra sociálních služeb,“ uvedla Radka Jiroušková.

Pro lidi s mentálním postižením se na hrách snaží připravit takové soutěže, které jim umožní úspěšně se seberealizovat. Z týmových sportů si

soutěžící mohou vyzkoušet mimo jiné bocce – obdobu pétanque –, která je velice populární. Letos si v ní síly změřilo 13 družstev. Pět týmů soutěžilo v přehazované. „Je motoricky náročnější, navíc podle naší zkušenosti v poslední době ubývá lidí se sportovní přípravou. Je to dáno tím, že se obecně nesportuje ve školách ani v rodinách. Hodně nás to mrzí,“ konstatovala Radka Jiroušková.

Další týmový sport – volejbal – se stává spíš ukázkovou disciplínou sportovců s mentálním postižením a partnerů, kteří jim pomáhají, takzvaného systému Unified. Zařízení, poskytující služby postiženým, takové týmy už většinou nedají dohromady. Jednou z výjimek je CSS Tloskov, kde se volejbal stále hraje. K nejoblíbenějším na sportovních hrách ale patří fotbalový turnaj.

Velice důležitou v průběhu sportovních her je podle Radky Jirouškové velká podpora partnerů a pomocníků, protože u lidí s mentálním postižením je největší problém s orientací v čase i prostoru. „U všech soutěží máme proto spoustu zaměstnanců z tloskovského centra, dobrovolníky posílají i firmy, se kterými dlouhodobě spolupracujeme. Jsme rádi, když přijedou, a moc se na ně těší i samotní soutěžící,“ dodala.

Sdružení Sport vzniklo s cílem podporovat sportovce z Centra sociálních služeb Tloskov. Organizuje pro ně tréninky v jednotlivých sportech

– od atletiky přes plavání po kopanou. Přispívá na rozvoj sportovních aktivit osob s mentálním postižením, zajišťuje jejich účast na různých akcích, podporuje programy a školení pro trenéry pracující s postiženými sportovci, vyhledává sponzory. Pořádá sportovní, společenské a kulturní akce. Podporuje pozitivní veřejné mínění o schopnostech osob s mentálním postižením. Sdružení sport je členem Českého hnutí speciálních olympiád.

„Každoročně se účastníme několika turnajů, z nichž klienti přivázejí medaile,“ řekla Radka Jiroušková. Například ze Světové zimní olympiády 2013 v Jižní Koreji přivezl Jaromír Koukal zlato ze štafetového běhu na 1 kilometr. Na Evropské hry 2014 v Belgii se nominovala Lucie Kvaková v bocce a Unified dvojice Karel Lata s trenérem Jiřím Kubáskem ve čtyřhře stolního tenisu.

Sdružení letos ve spolupráci s Centrem sociálních služeb Tloskov kromě Sportovních her pořádá Malé plavecké závody a bowling v Měříně, Memoriál L. Zemana v malé kopané nebo Den sportu – turnaj v bocce. Nebude chybět ani tradiční Besídka pro sportovce a přátele Sdružení

Sport v Neveklově. „Je poděkováním zaměstnancům a všem, kteří nám během roku pomáhají,“ poznamenala Radka Jiroušková.

Podrobnosti o sdružení sport jsou na www.sdruzenisport.cz.

Kdo převezme „úklidovou štafetu“?

Určitě jste už někdy vyrazili na procházku v okolí své obce nebo města a všimli si množství odpadků, které se valí podél silnic. Možná jste si říkali, že to snad není ani možné, a že jsou lidé „čůhata“. Ale říkat si to nestačí! Cestáři nemají kapacitu na to, aby všechny cesty byly pořád uklizené, a tak to je na nás, na občanech.

Jestli tedy chcete tento neutěšený stav změnit, pak se připojte do akce, kterou jsme pojmenovali Úklidová štafeta. Principem této akce je, že

každá obec uklidí cesty a silnice jen k sousedním obcím. Tyto obce dále uklízí k další obci, atd. Na rozdíl od sportovní štafety vyrazíme do akce všichni ve stejný den, a to 27. září 2014. Štafetu odstartujeme v Netvořicích.

Jak to bude vypadat konkrétně? My, Netvořáci, vyrazíme v sobotu ráno směrem na Vysoký Újezd, Maskovice, Kamenný Přívoz, Břežany, Chleby, Chrástany, Dunávice, Všetice a Tuchyň a sebereme odpadky na této trase. Odpadky

budeme ukládat do pytlů a obec na své náklady tyto pytle odveze k likvidaci. Po skončení procházky se všichni sejdem, spočítáme, kolik jsme toho sebrali, a posedíme u ohničku, kde si opečeme buřty.

Tak vidíte, může z toho být pěkný den, kdy uděláte něco pro své okolí, popovídáte si se sousedy a taky si trochu «zasportujete». Důvod, proč nejít, nehledejte a POJĎTE S NÁMI.

Monika Šlehobrová a Šárka Zemanová

Centrum sklářského umění otevřeno!

Unikátní sbírku moderního skla i pomyslný výlet do tajů jeho výroby nabízí od června nové Centrum sklářského umění v rekonstruované huti František v Sázavě na Benešovsku. Projekt realizovala Nadace Josefa Viewegha Sklářská huť František nákladem 130 milionů korun a z většiny ho pokryla dotace z Integrovaného operačního programu. Podařilo se tím zachránit nejen zajímavou technickou památku, ale také jedinečnou kolekci děl vytvořených sklářskými výtvarníky na Mezinárodních sklářských

symposiích IGS v Novém Boru v letech 1982 až 2006. Rozsáhlou sbírku skla, čítající kolem 1 500 předmětů od 500 autorů z celého světa, koupila Nadace Josefa Viewegha v rámci konkurzního řízení.

Centrum sklářského umění je otevřeno od úterý do neděle vždy od 10 do 18 hodin. Zajímavý program nabídne zájemcům všech věkových kategorií. Seznámí je s procesem výroby skla od zrnka písku po umělecký předmět, prozradí

jim, jak se sklo taví, fouká, zdobí malováním, broušením či rytím. Každá část expozice je interaktivní a prostřednictvím krátkých filmových spotů návštěvníky seznámí s postupem konkrétní výrobní techniky až po výsledný produkt.

Návštěvníci si mohou vybrat ze dvou prohlídkových okruhů. Jeden je zavede do expozice, druhý jim ukáže také dílny. V nich se budou od jara do podzimu konat sklářské kurzy pro odbornou i laickou veřejnost. Prohlídkový okruh, který jimi povede, proto bude pokaždé jiný. Na začátku července tady mohli návštěvníci vidět při foukání skla jednoho z významných světových sklářů Janusze Pozniaka.

Centrum připravilo také projektové hry pro žáky základních a středních škol, které mohou suplovat výuku v některých předmětech. Cílem je probudit v dětech zájem o sklářské řemeslo. Na pilotním projektu spolupracuje centrum se ZŠ Sázava. Nejmenší návštěvníky bude sklářskou hutí provázet a hrát si s nimi skřítek Kerblík.

Centrum sklářského umění vzniklo rekonstrukcí bývalé sklářské huti František, kterou postavil v roce 1882 Josef Kavalier a dal jí jméno po svém otci. Po vybudování nových provozů skláren a nových výrobních hal v Sázavě ale její význam klesal a pomalu chátrala. V roce 2010 byla zapsána na seznam kulturního dědictví ČR.

jt

V Centru sklářského umění v Sázavě učil skláře foukat sklo Janusz Pozniak

Foukané sklo – příprava a zpracování horké skleněné hmoty – byly na programu kurzu, který se konal na začátku července v Centru sklářského umění v Sázavě na Benešovsku.

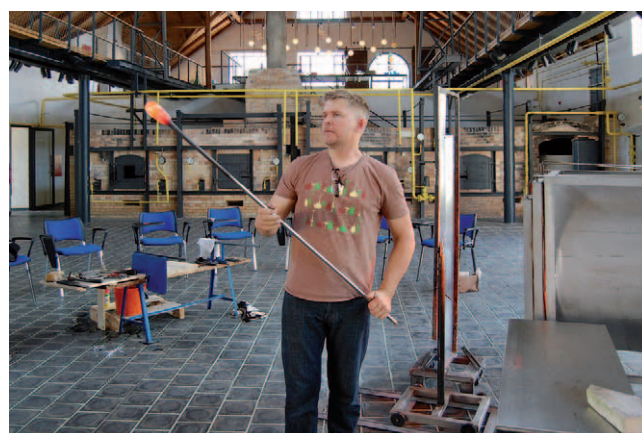
Své zkušenosti v něm účastníkům předával jeden z nejlepších světových sklářů současnosti Janusz Pozniak. Jeho práce, která vychází z dokonalé znalosti benátských sklářských technik, se vyznačuje vysokým stupněm náročnosti a dokonalým provedením.

„Myslím si, že je velice zdravé, abychom své zkušenosti předávali dál, protože jinak by se sklářské umění nerozvíjelo,“ řekl Janusz Pozniak. Foukanému sklu se věnuje už 28 let, od roku 1986 působí také jako pedagog. Učil a demonstroval výsledky své práce kromě USA také ve Skotsku, Japonsku, Austrálii a Turecku. Do České republiky přijel poprvé. Pochvaloval si práci se skupinou studentů, která se v sázavské huti sešla. Vzhledem k tomu, že všichni z nich jsou už v řemesle pokročilí, učí se od něj velmi rychle. Janusz Pozniak věří, že v České republice není naposledy. Rád by se sem znovu podíval a poznal také její historii a kulturu. Už s ohledem na to, že jeho rodina pochází z Pol-

ska, kde však také nikdy nebyl.

Mezi účastníky kurzu byl i Jan Kliment z Nového Města na Moravě. Vystudoval tři české sklářské školy, pracoval v oboru ve Francii, Holandsku a na Novém Zélandu. „Zkušenosti, které tady dostáváme od mistra, mají vysoký standard,“ zhodnotil. Práce Janusze Pozniaka se mu od začátku líbily. „Italskou techniku, kterou používá, jsem zatím neměl možnost vyzkoušet, nemá nás to v Čechách kdo naučit,“ dodal. Pochvaloval si dobrou kvalitu skloviny, s níž v kurzu pracují, i ochotu lidí, kteří se tu sešli. „Pomůžou, poradí, když někdo vyrobí hezký kus skla, mají z toho všichni radost,“ dodal. Huť František, v níž se kurz koná, je podle něj krásná. Prál by jí, aby nadšení všech, kteří se starají o její provoz, vydrželo co nejdéle.

Ondřej Novotný potkal poprvé Janusze Pozniaka v roce 2009 v Americe. Když se dozvěděl o tom, že pořádá kurz v Sázavě, přemluvil další

dva kamarády, s nimiž v současnosti pracuje v Holandsku, aby se přihlásili. „Moc se mi líbí jeho styl učení, ukazuje nám tvary, které jsou na pohled jednoduché, ale on je dokáže udělat precizně, perfektně, což je těžké. Očima laika to vypadá všechno stejně, ale my vidíme velké rozdíly, které jsou v detailech,“ řekl Ondřej Novotný.

Podrobné informace o připravovaných kurzech jsou na www.cestyskla.cz

V Týnci vzniká nová naučná stezka s geocachingem

Vlastivědný klub města Týnec nad Sázavou a okolí, který byl žadatelem v 11. výzvě Strategického plánu Leader (SPL) 2007–2013, získal dotaci 948 179 Kč na projekt Naučná stezka Týnec nad Sázavou. SPL v regionu realizuje MAS Posázaví. Město Týnec nad Sázavou se na projektu podílí finančně, aby mohl být projekt realizován v plném rozsahu, protože dotace pokryje pouze část nákladů na rekonstrukci historické stezky.

Realizace projektu je rozdělena na dvě etapy – rekonstrukce historické stezky od řeky ke hradu

a instalace naučných panelů. Rekonstrukce historické stezky již probíhá a práce budou ukončeny koncem července. Instalace naučných panelů bude probíhat během měsíce srpna. Slavnostní otevření „Týnecké naučné stezky“ se předpokládá v září letošního roku. Všechny srdečně zveme. Termín bude upřesněn na webových stránkách města Týnec nad Sázavou.

Projekt naučné stezky byl zpracován již v roce 2012 a až nyní se podařilo získat dotaci alespoň na část nákladů. Na tvorbě naučných panelů se podílejí členové Vlastivědného klubu, skautského oddílu a další dobrovolníci s odbornými znalostmi z oborů biologie, geografie a geocachingu. Administrativní vedení projektu zajišťuje město Týnec nad Sázavou

prostřednictvím projektové manažerky, aby byly splněny všechny podmínky dotace.

Výsledkem projektu bude 5,49 km dlouhá městská naučná stezka s devíti zastaveními. Stezka si klade za cíl seznámit její návštěvníky s přírodními krásami a kulturními památkami Týneka. Bude využita nejen k relaxačním, ale také studijním účelům. Stezku budou moci navštěvovat žáci a studenti k upevnění teoretických znalostí přímo v terénu, což, jak dobře víme, vede k nejefektivnějšímu učení. Projekt pozitivně ovlivní děti a mládež a jejich vztah k regionu a místu, kde žijí. Věříme, že naučná stezka zaujme všechny generace a bude dobře sloužit obyvatelům i návštěvníkům města.

Martina Höhnová

Projekt Týnecké vlnění představuje budoucnost rozvoje města

Představit veřejnosti vize rozvoje Týnce nad Sázavou, ukázat potenciál města, který by bez pomoci odborníků zůstal i nadále skrytý, má za úkol projekt nazvaný Týnecké vlnění. Je výsledkem více jak roční spolupráce města Týnec nad Sázavou a městského architekta Ing. Jana Vaněčka. Vznikl tím soubor projektů, ať už realizovaných (úprava pěší zóny, nový „kabát“ mateřské školky), rozpracovaných nebo těch, které jsou těsně před realizací (veřejné WC u obchodního domu).

„Jde samozřejmě také o dlouhodobé záměry a vize, jejichž cílem není, aby byly zrealizovány v blízké době. Chceme připravit cestu pro jejich uskutečnění, ukázat myšlenky, nápady a mož-

ný směr rozvoje města,“ uvedl starosta Martin Kadrnožka. A zároveň vyzval obyvatele, aby sami „rozvlnili“ stojaté vody města.

Veškerou iniciativu, kterou radnice vyvíjí, prezentuje na webových stránkách www.tynekevlneni.cz a www.facebook.com/tynekevlneni. Oba odkazy jsou doplňkem oficiálních internetových stránek města. Podle místostarostky Adriany Bursové slouží jako studnice nápadů a vizí, galerie projektů, prezentace dlouhodobých záměrů a realizací. Součástí nového webu je i kalendář akcí, který je přehledem celoročního kulturního dění ve městě.

Město Týnec nad Sázavou

Pohádky v Mateřském centru Hvězdička

S pohádkami jsme začínali zlehka, opatrně. V malé kavárně, s knížkou a vlastně náhodou. Pak přibývaly pohádky složitější a doplněné o písničky. Přibývali také „herci“, nejen dospělí, ale i ti dětské. Hlavně naše děti, když viděly maminky na podiu, říkaly „Já ci taky“. A když chce jedno dítě, chce i druhé, všichni to, myslím, známe. Vděčná je pohádka „Boudo, budko“, zvířátek je v ní tolik, kolik je dětí. Děti jsme dále využili v pohádkách O velké řepě, Červená Karkulka, Perníková chaloupka, Šípková Růženka a v naší poslední pohádce O dvanácti měsíčkách. Dvě poslední jmenované pohádky jsou výjimečné právě velikostí dětského obsazení. A i když naše vlastní děti rostou, některé s námi hrát chtějí, některé už mají své zájmy, zájem o hraní v pohádkách je stále. Děti, které chodí na programy našeho mateřského centra, se k nám rády připojí.

Čtené pohádky o dvou hercích nevyžadovaly žádné velké zkoušení, ale pak už bylo všechno jinak. Zvláště pokud hrají děti. V Šípkové Růžence dětské herci účinkují především v rolích šípko-

vých Růžiček a šípkových rytířů. Tato pohádka má pro nás zatím rekordní počet dětských účinkujících – 23. Zkoušky byly celkem tři, z toho jedna těsně před představením. Jsou náročné na soustředění dětí, zvlášť když většina z nich je předškolního věku. Nejmladšímu vystupujícímu jsou tři roky. Jsou zde ale i jejich starší kamarádi školáci a ti jim jsou při zkoušení, i při představení oporou a včas jim společně s dospělými účinkujícími nabízejí pomocnou ruku.

I když se snažíme, aby zkoušky měly spád, aby to pro děti nebylo nepříjemné a příliš dlouhé, přesto děti musí počkat, zvládnout zopakovat stejnou část pohádky, poslouchat dialogy dospělých herců... Děti to v téhle pohádce zvládají výborně. Důležité jsou pro ně i jejich maminky, které jsou k dispozici během zkoušky a oporou při obavách: „Jak to zvládnou? Budu vědět, kdy kam jít, kdy zpívat...?“ Není to opravdu lehké. I proto jsme kromě zkoušky v tělocvičce Hvězdičky (do herny, kde zkoušíme pohádky obvykle, už bychom se nevešli) dali přednost zkoušce přímo na místě, v aule benešovského gymnázia. Zjistili jsme, že to byl správný tah. Pro malé děti je těžké se orientovat na podiu, zvládat pohyb i zpěv dohromady, pokud je prostor pro ně neznámý.

Děti ale nakonec vše zvládly i naostro. Všichni si představení krásně užili. Držte nám palce, aby tomu bylo tak vždy!

Iva Sadílková

Rytmus Benešov nabízí novou službu Podpora samostatného bydlení

Rytmus Benešov, o.p.s., který již 10 let pomáhá lidem se zdravotním postižením v aktivním zapojení do společnosti, nyní rozšiřuje pole svého působení o službu Podpora samostatného bydlení. Cílem služby je podporovat lidi se zdravotním postižením v samostatném životě ve vlastním bydlení. Náplní je především podpora uživatele v dovednostech, které neumí či nezná a jsou k samostatnému životu potřeba.

Rytmus nabízí podporu při hledání a zařizování bytu, při hospodaření s penězi, při úklidu a udržování domácnosti, ale také například v mezi-

lidských vztazích či při cestování. „Každý uživatel má svého case manažera, se kterým plánuje, čeho by chtěl dosáhnout, jak by chtěl žít a jaké kroky jsou k naplnění jeho představy důležité. Ve službě pracují také asistenti, kteří uživateli

poskytují potřebnou podporu v samostatném životě,“ přibližuje službu ředitel organizace Pavel Goby. Asistence v rámci služby je ze zákona zpoplatněna. Uživatel platí za 1 hodinu asistence 100 Kč. Služba je určena pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením ve věku 16–80 let.

Podrobnější informace získáte osobně na adrese F. V. Mareše 2056, Benešov 256 01, na webových stránkách www.benesov.rytmus.org nebo na e-mailu benesov@rytmus.org. Případné zájemce o službu a jejich blízké zveme k návštěvě našeho pracoviště. Zodpovíme případné dotazy a pomůžeme při rozhodování, zda je tato služba pro zájemce vhodná.

Rytmus Benešov o.p.s.

Benešov vzpomíná na Františka Ferdinanda d'Este

Výstavy, přednášky, setkání klubů vojenské historie, nové knihy, mše – tak letos vzpomíná Benešov na následníka rakousko-uherského trůnu Františka Ferdinanda d'Este, posledního soukromého majitele nedalekého zámku Konopiště, který spolu s manželkou Žofií z Hohenbergu zahynul rukou atentátníka 28. června 1914 v Sarajevu. Tragédie byla jednou z příčin první světové války.

Vyvrcholením vzpomínkových akcí bylo mezinárodní setkání klubů vojenské historie nazvané „Mým národům 1914 – Benešov 2014“, které přilákalo podle odhadu pořadatelů na 7 000 diváků. Benešov se pomyslně opět

stal posádkovým městem, když se sem vrátili vojáci v dobových uniformách. Do autentického prostředí Tábořských kasáren, v nichž sídlil i pověstný 102. pěší pluk, jehož důstojníkem byl i František Ferdinand d'Este, se sjelo více než 200 členů klubů vojenské historie – vojáků a kavaléristů – z Čech, Německa, Rakouska, Slovinska, Itálie, Maďarska, Slovenska, Litvy a Polska. K vidění byla pestrá směsice uniforem. Vojáci se předvedli při pochodu městem, v různých ukázkách výcviku i v moderovaném programu připomínajícím Sarajevský atentát v historickém kontextu nazvaném „Mobilizace 1914 aneb Do švestek jsme doma!!!“.

Pořadatelé vzpomínkových akcí u příležitosti 100 let od Sarajevského atentátu a rozpoutání 1. světové války, město Benešov spolu s partnery, připravili bohatý program, který začal v dubnu a potrvá do listopadu. Ke zhlédnutí jsou výstavy na zámku Konopiště, v Benešově na Masarykově náměstí, Muzeu umění a Radničním sklípku. U příležitosti kulatého výročí vyšla kniha *Ve službách Konopištského pána a publikace „František Ferdinand d'Este: Život konopištských pánů ve fotografiích“ a „Spojení v životě i ve smrti“*. Podrobný program je na www.benesov-city.cz a www.posazavi.com.

Sázavský blizák 2014

Jedná se o závod horských kol, v němž si podle pořadatelů „dravci sáhnou na dno svých sil a přátelé náročného ježdění přírodou si užijí“. Letos se konal už čtrnáctý ročník. Obě tratě závodu, 40kilometrová a 80kilometrová, vedou po stráních kolem řeky Sázavy, start a cíl je ve městě Sázava. Cyklisté musí překonat strmé sjezdy i několik brodů, jedou pěšinkami, lesními cestami a tu a tam po asfaltu. A kdo má dost sil, užije si i krásný výhled po krajině. Pro

děti do deseti let je v místě cíle postaven malý okruh, kde si mohou vyzkoušet závodní atmosféru.

Letošního ročníku se zúčastnilo 320 závodníků, z toho 250 dospělých a 70 dětí, kteří soupeřili ve 14 kategoriích. Na prvním místě ze sázavských bikerů se mezi ženami umístila Běla Steinbachová a mezi muži Ondřej Beran. Podrobné výsledky jsou na www.blizak.cz.

Ze Sázavy převezli ostatky čtyř německých vojáků do Chebu

Na hřbitově sv. Anny v Sázavě byly v květnu exhumovány ostatky čtyř německých vojáků padlých během druhé světové války. Německý spolek péče o válečné hroby je nechal převézt na německé pohřebiště v Chebu.

Sázavský starosta Petr Šibrava řekl, že podle dochované dokumentace nechala ustupující armáda těsně před koncem války, kolem 5. května 1945, dva mrtvé vojáky u Pinkasovy vily, dalšího ve Vlkančicích, kde padl. Pochovali je na sázavském hřbitově do hrobu spolu s mužem

v civilním oblečení, jehož tělo bylo nalezeno u sázavské radnice. „V pohřební knize jsme o nich našli všechny údaje, včetně jmen, adres a příčiny úmrtí,“ dodal starosta.

Místo posledního odpočinku všech čtyř padlých bylo podle starosty v pohřební knize také zaznamenáno, takže najít na hřbitově jejich ostatky nebylo těžké. V hrobu byly nalezeny také mince nebo zapalovač, podle starosty byly i po 70 letech v překvapivě dobrém stavu. Sázavský hřbitov u sv. Anny letos prošel rekonstrukcí. Slavnostně bude otevřen 12. října za účasti kardinála Dominika Duky.

Město letos nechalo obnovit také dva pomníky oběti druhé světové války. Jeden z nich byl postaven na skále nad řekou proti Budínu na paměť básníka Ivana Javora (vlastním jménem Aloise Mikuly), kterého zatkl gestapo v roce 1942, a o dva roky později zemřel v koncentračním táboře v Mauthausenu. Druhý pomník, stojící v lese u Dojetřic, připomíná Vladimíra Ptáčka, který padl 5. května 1945 po kulometné dávce vypálené ustupujícími německými vojáky.

jt

Poznejte hrad Český Šternberk jinak

Hrad Český Šternberk připravil letos pro své návštěvníky několik novinek. Prohlídkovou trasu je možné projít několika způsoby. A koho historický nábytek a portréty významných Šternbergů nelákají, může se vydat poznat hrad zvenčí, a to jak pěšky, tak i na kole!

Český Šternberk patří mezi nejstarší české hrady a dodnes ho vlastní stejný rod, který ho v roce 1241 založil, tedy Šternbergové. Prohlídková trasa vede druhým patrem hradu, kde rodina bydlela až do zestátnění v roce 1949, a odkud na návštěvníky neustále dýchá rodinná tradice, starobylost i životní styl měnící se v průběhu staletí. Projdete-li hradem se standardní prohlídkou, zkušený průvodce vás seznámí s dějinami hradu i s rodovou historií a nechá vás nahlédnout do způsobu života na středověkém hradě, jehož interiéry byly v průběhu staletí přestavěny na téměř zámecké.

Rodiny s dětmi ve věku od pěti do osmi let hradem provede klíčenice, která umí svým kouzel-

ným klíčem odemknout dávné časy. Představí minulé i současné obyvatele hradu, ukáže, jak se zde topilo, a vysvětlí například i to, k čemu měli rytíři erby. Prohlídka nazvaná „Poznej rodové sídlo Šternbergů!“ nemá děti zabavit vyprávěním pověstí a smyšlených historek, naopak jim chce sdělit všechny zásadní informace, ale formou a jazykem, který je zaujme.

Každodenní život na hradě za první republiky je prohlídka určená pro návštěvníky, kteří se chtějí dozvědět, kdo a jak na Českém Šternberku žil v posledních desetiletích před zestátněním. Seznámíte se s mladou rodinou Jiřího a Kunhuty Šternbergových, kteří se na hrad nastěhovali po první světové válce a začali ho upravovat tak, aby byl obyvatelný i ve 20. století.

Kdo se s interiérem hradu již seznámil nebo ho procházení salony a pokoje příliš neláká, může se vydat poznat hrad zvenčí. Komentovaná vycházka okolím hradu seznamuje již od loňské sezony návštěvníky se stavebním vývojem hra-

du a jeho opevnění i s dějinami panství zejména v 19. a 20. století. Upozorňuje také na zajímavosti, které se kolem hradu nacházejí – například barokní sochy svatých, které byly zhotoveny ve druhé polovině 18. století a během posledních deseti let prošly rukama restaurátora. Vycházka začíná v běžně nepřístupné kapli sv. Jiří na jižní terase hradu. Ze stejného místa startuje a stejnou trasou vede také komentovaná CYKLOvycházka okolím hradu. Turisty navíc zavede k Brtnickému rybníku a k bývalému penzionu v Čejkovicích, který založil ve třicátých letech Jiří Šternberg.

Budete-li mít Českého Šternberka ještě stále málo, navštivte na hradě výstavu historických motocyklů, kde můžete obdivovat závodní stroje a motory značek ESO, ČZ, JAWA i několika zahraničních továren.

www.hradceskysternberk.cz

V novém je i hradní kavárna a restaurace

Po prohlídce nebo náročném výletu se můžete zastavit v Café Český Šternberk na hradním nádvoří a dát si některou ze specialit domácí kuchyně. Denně nabízí pestrý výběr dezertů, ovocných i zmrzlinových pohárů, zapéčených bagetek a koláčů. Pochutnat si tu můžete na jahodových knedlicích, krůtě pečené s kaštanovou nádivkou nebo smetanovém rizotu s hřibky.

Pokud chcete pobýt déle, využijte služeb Parkhotelu Český Šternberk ležícího přímo proti hradu na druhém břehu Sázavy. K dispozici má 18 pokojů s vlastními koupelnami, z některých je kouzelný pohled na hrad a řeku. Ve zdejší výletní restauraci s venkovní terasou si můžete dát domácí speciality, maso a ryby na grilu doplněné čerstvými zeleninovými i ovocnými saláty, dezerty vlastní výroby a zmrzlinovými poháry. K procházkám a piknikům zve také nádherný francouzský park.

www.parkhotelceskysternberk.cz

Podpořte konopišťského medvěda Jirku!

Občanské sdružení Konopišťský medvěd vyhlásilo sbírku na podporu chovu medvědů v zámku Konopiště. Prvním cílem je rozšířit stávající výběh tak, aby bylo možno v případě nutnosti oddělit samici medvědice s medvídkem od táty medvěda, a současně tak zásadním způsobem zvýšit komfort jejich života. Získané peníze budou použity také na údržbu výběhu, plat medvěďáře, potravu pro medvěda a pořízení nové medvědice.

Zájemci mohou přispět na sbírkový účet u GE Benešov 66666 66666/0600 nebo prostřednictvím dárcovských zpráv DMS KONOPISTE nebo DMS ROK KONOPISTE na telefon 87 777. V prvním případě je cena 1 DMS 30 Kč, z toho konopišťský medvěd obdrží 28,50 Kč, v druhém případě je cena 12 DMS 360 Kč, z toho konopišťský medvěd dostane 342 Kč. Více informací na <http://medved.konopiste.eu/>.

jt

**SBÍRKA
Konopišťský
MEDVĚD**

**příspěvek 30Kč měsíčně
(po dobu jednoho roku)**
**SMS ve tvaru: DMS ROK KONOPISTE
na tel. číslo: 87 777**

**SBÍRKA
Konopišťský
MEDVĚD**

jednorázový příspěvek 30Kč
**SMS ve tvaru: DMS KONOPISTE
na tel. číslo: 87 777**

Sázava

PRÁZDNINOVÉ KLÁŠTERNÍ DÍLNIČKY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

Písařská a vitrážová dílna

O letošních prázdninách nabízíme dětem, rodinám, studentům i dospělým návštěvníkům kromě standardních prohlídek také **letní klášterní dílny - písařskou a vitrážovou**. Každý lichý týden k nám můžete přijít a naučit se **psát jednoduché středověké písmo**, které můžete využít poté při vlastním kreativním psaní doma.

Dobrodružně poznávací zážitkový archeologický program

Pro zvědavé děti a rodiče či studenty máme také zcela nový archeologický program „STAŇ SE ARCHEOLOGEM V SÁZAVSKÉM KLÁŠTEŘE“. Budete pátrat po cennostech ukrytých ve zdejší klášterní areálu a pokusíte se zachránit cennou památku dokládající historický vývoj, život a prostředí našich dávných předků.

Klášterní dílničky probíhají v následujících dnech vždy v intervalu od 10 do 14 hodin

17. 7. - 20. 7. * 29. 7. - 3. 8. * 13. 8. - 17. 8. * 26. 8. - 31. 8.

Archeologický program začíná vždy v 15 hodin (a trvá kousek přes dvě hodiny) v následujících dnech:

17. 7. - 20. 7. * 29. 7. - 3. 8. * 12. 8. - 17. 8. * 26. 8. - 31. 8.

Vstupné na osobu: do 6 let a nad 99 let zdarma, od 6 let do 99 let **45 Kč** (při účasti rodin při klášterních dílničkách 1 rodič zdarma)

Rezervace předem pro skupinky nad 5 osob možná a vítaná!

Kapacita omezena (do 20 osob)

Dotazy či více informací v pokladně kláštera nebo na tel. čísle:

327 321 177, 725 875 946

nebo na e-mailové adrese: sazava@npu.cz

programy vede lektorka Anna Svobodová, svobodova.anna@npu.cz

Benešov

BENEŠOVSKÉ POSVÍCENÍ

16.–18. 8., Masarykovo náměstí, kostel sv. Mikuláše, ulice Na Karlově, u zříceniny Na Karlově, parkoviště Pod Brankou

Benešov, Všetice

XIII. MEMORIAL GENERÁLA G. A. CUSTERA

21.–23. 8.

Zámek Konopiště

VEČERNÍ PROHLÍDKY NA ZÁMKU KONOPIŠTĚ

23. 7., 6. 8., 20. 8., 3. 9., 17. 9., od 21 hodin

HRADOZÁMECKÁ NOC

30. srpna od 21 hodin, jižní terasa zámku

Kateřina a Petruccio, aneb Zkrocení zlé ženy

Benice

POHÁDKOVÉ LÉTO V BENICÍCH

18. 7., 25. 7., 1. 8., 8. 8., 15. 8., 22. 8., 29. 8.

Divadelní představení pro děti. Každý pátek od 18 hodin.

Brdečň u Neveklova

RANĚ STŘEDOVĚKÁ BITVA ROGAR – BOJ O HEDEBY

16.–17. 8. od 12 hodin

Čerčany

ČERČANSKÉ OCHUTNÁVÁNÍ

6. září od 13 hodin, zahrada za kulturním domem

Týnec nad Sázavou

LETNÍ DIVADELNÍ SCÉNA POSÁZAVÍ

19. 7., 26. 7., 9. 8., 16. 8., 23. 8., 30. 8.

Začátek divadelních představení v 17 hodin. Hraje se ve venkovním areálu hradu.

Vlašim

VLAŠIMSKÉ POHÁDKOVÉ LÉTO

19. 7., 26. 7., 2. 8., 9. 8., 16. 8., 23. 8., 30. 8.

Divadelní představení pro děti, každou sobotu od 18:30, zámecký park.

Zámek Jemniště

ROBINSON CRUSOE

1. 8., od 19 hodin

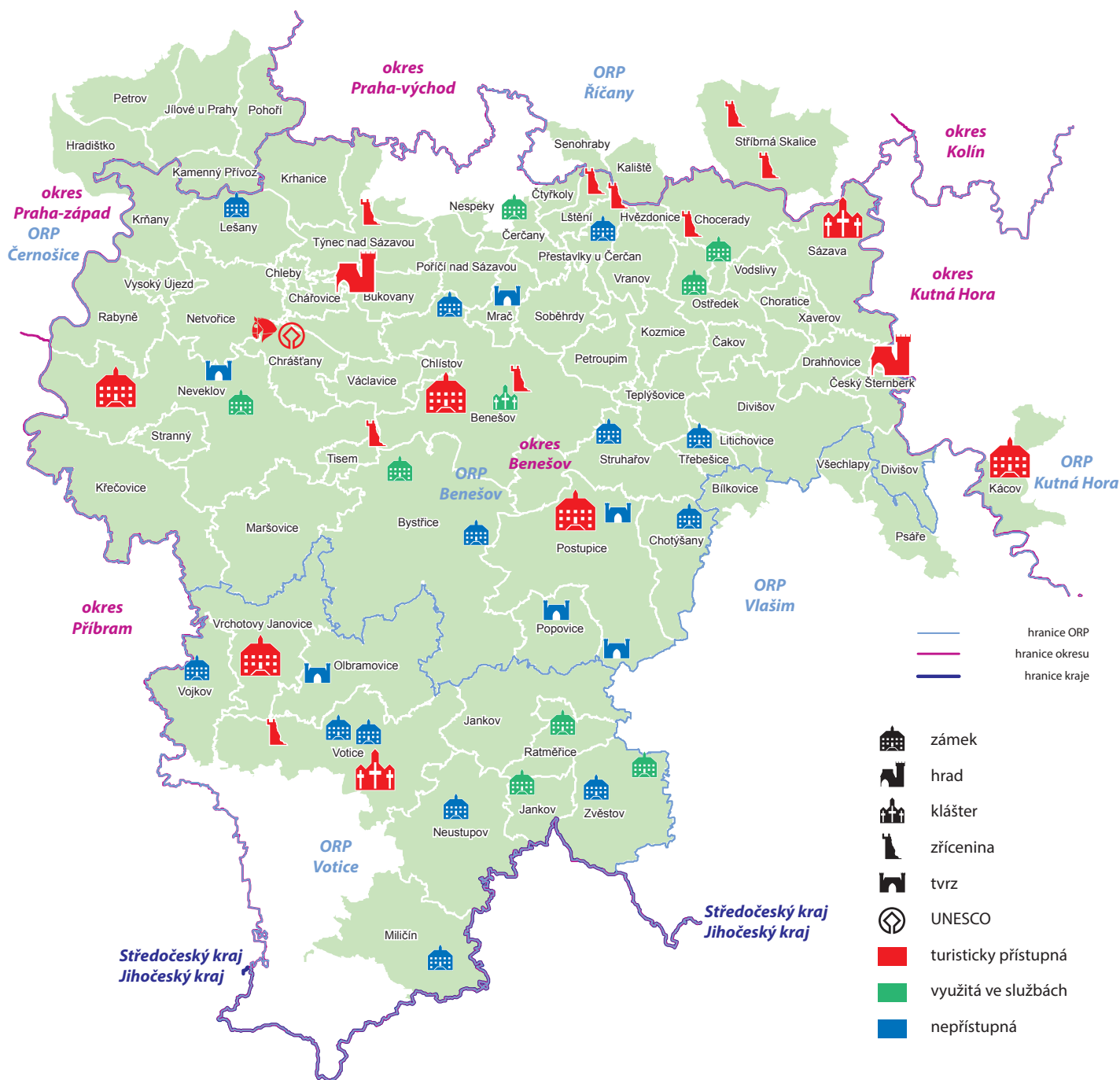
Scénář, režie, hudba a účinkující Vítězslav Marčík.

CONCERTINO 2014

22. 8. od 20 hodin, zámek

Koncert Lenky Filipové & special guest Lenny.

Památkové objekty na území Místní akční skupiny Posázaví

SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU UNÍ EVROPSKÝM ZEMĚDĚLSKÝM FONDEM
PRO ROZVOJ VENKOVA: EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Zpravodaj Posázaví > Číslo 2 – Ročník 2014 < Tento informační materiál vydává Posázaví o.p.s. jako zpravodaj pro informování všech subjektů zapojených do rozvoje regionu Posázaví. Za informace uvedené v článcích jsou odpovědní jejich autoři. Fotografie jsou z archivu Posázaví o.p.s. a od dopisovatelů. Vedoucí vydání Bohuslava Zemanová, ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. (tel.: 723 881 081, e-mail: leader@posazavi.com). Šéfredaktorka PhDr. Jaroslava Tůmová (jt), tel.: 602 216 637. **Posázaví o.p.s.** • sídlo zámek Jemniště 1, 257 01 Postupice • kancelář Masarykovo náměstí 1, budova piaristické koleje, 256 01 Benešov. Své dotazy, připomínky a příspěvky můžete zasílat na e-mail: tumova@posazavi.com. **MK ČR E 15860**